

Politiki u Strumenti tas-Servizzi Personali u Domestiċi (PHS): Is-Sitwazzjoni Attwali fil-21 Stat Membru tal-UE

Diċembru 2020

Enikö Baga, Rachel Cylus, Sigrid Rand, Verena Rossow
Istitut għall-Ekonomija, ix-Xogħol u l-Kultura (IWAK)/Ċentru tal-Università ta' Goethe Frankfurt

Dan id-dokument jirrifletti l-opinjoni tal-awturi biss, u l-Kummissjoni Ewropea ma tistax tinżamm responsabbli għal kwalunkwe użu li jista' jsir mill-informazzjoni li tinsab fih.

Werrej

Werrej	1
Introduzzjoni	2
Fatturi li Jappoġġjaw it-Tkabbir tal-PHS	4
Definizzjoni tal-PHS	10
Iż-Żewġ Komponenti Ewlenin tal-PHS: Servizzi ta' Kura u Mhux ta' Kura.....	13
Arrangamenti tax-Xogħol.....	15
Sfidi għall-Formalizzazzjoni tal-PHS	17
Valutazzjoni tal-Istrumenti li Jappoġġjaw l-Iżvilupp tal-PHS.....	18
Il-Mekkaniżmi fl-Istrumenti tal-PHS.....	20
Ir-Relazzjoni bejn ir-Regimi tal-Għajnuna Soċjali u l-Politiki tal-PHS	25
Ħarsa 'il Quddiem	31
Glossarju	33
Referenzi	35

Lista ta' Tabelli u Figuri

Tabella 1: Servizzi ta' Kura u Mhux ta' Kura

Tabella 2: Sfidi tal-PHS u Approċċi Eżistenti

Tabella 3: Interazzjoni bejn il-Mekkaniżmi u l-Istrumenti

Tabella 4: Vantaġġi u Sfidi Involuti fl-Espansjoni tal-Kwalifiki għall-Impjegati tal-PHS

Figura 1: Pajjiżi tal-PHS raggruppati skont il-karatteristiċi komuni tal-ħarsien soċjali

Dan il-proġett huwa
ffinanzjat mill-Unjoni Ewropea
(Ad-PHS - VS/2018/0344)

Introduzzjoni

Madwar 6.3 miljun persuna attwalment jaħdmu f'servizzi personali u domestiċi (PHS) fl-Ewropa, li jirrapprezentaw madwar 3.4% tal-impjegati totali fl-UE (9.5 miljun jekk jiġu inklużi ħaddiema tal-SPS mhux iddikjarati).¹ Il-PHS jirreferu għal attivitajiet imħallsin ta' kura u mhux ta' kura li jsiru fi djar privati, kif ukoll it-trikkib li jseħħ bejniethom.

Bħala qasam ta' impjieg, il-PHS għandhom potenzjal li jikbru b'mod sinifikanti. Ser ikun meħtieġ li jiżdied l-għadd ta' impjegati regolari tal-PHS sabiex jintlaħqu t-talbiet dejjem jiżdiedu għall-PHS, li ħafna minnhom jirriżultaw mill-bidliet demografiki li qiegħdin iseħħu fl-Ewropa kollha. Popolazzjoni dejjem tikber ta' nies anzjani teħtieġ aktar appoġġ biex dawn ikunu jistgħu jibqgħu jgħixu fid-djar tagħhom, filwaqt li l-popolazzjoni li dejjem qed tonqos ta' individwi fl-età tax-xogħol teħtieġ inizjattivi li jgħinu biex jattivaw u jirriattivaw l-ikbar ammont ta' individwi possibli fl-età tax-xogħol, pereżempju permezz ta' bilanċ aħjar bejn ix-xogħol u l-ħajja privata li jipprovdni aktar għażliet għan-nisa f'impjieg. L-aspettattivi li jevolvu, ispirati mil-leġiżlazzjoni internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem bħall-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità, qed iwasslu wkoll għal żieda fid-domanda għall-PHS.

Mill-perspettiva tal-ġeneru, kull forma ta' appoġġ pubbliku għall-PHS hija ta' benefiċċju peress li n-nisa jirrapprezentaw il-maġġoranza l-kbira tal-fornituri tal-PHS, kemm bħala ħaddiema fl-ekonomija ddikjarata u mhux iddikjarata kif ukoll bħala membri tal-familja li jwettqu kompiti fid-dar u tal-kura fl-isfera mhux imħallsa.² In-nisa jirrapprezentaw ukoll porzjon kbir ta' utenti tal-PHS, peress li jiffurmaw il-maġġor parti tal-popolazzjoni anzjana.³ In-nisa involuti fl-isfera mhux imħallsa jibbenefikaw id-doppju mid-disponibbiltà tal-PHS formalizzati, kemm bħala possibbiltà għall-kura ta' mistrieħ kif ukoll bħala possibbiltà li jaċċessaw is-suq tax-xogħol. Barra minn hekk, it-tranzizzjoni tal-PHS fl-ekonomija formali tkabbarhom b'mod sinifikanti peress li, bħalissa, il-PHS jesperjenzaw rata għolja ta' arrangamenti tax-xogħol mhux iddikjarati u informali. Is-setturi tal-PHS regolarizzati ser joffru bosta opportunitajiet biex jiġu impjegati ħaddiema b'livelli ta' ħiliet u kwalifiki differenti, bħal nisa li akkwistaw ħiliet tad-dar u tal-kura fl-isfera mhux imħallsa u ħaddiema li jiffaċċjaw sfidi sabiex (jerggħu) jistabilixxu ruħhom fis-suq tax-xogħol formali. Bħala riżultat ta' dan, il-politiki li jimmiraw biex jagħtu spinta lill-PHS jirrapprezentaw politiki ta' investiment soċjali eċċellenti, b'ritorni soċjali u ekonomiċi sinifikanti. Sabiex jiġi żgurat li dawn il-politiki jkun effettivi, ammont ikbar ta' finanzjament għandu jkun immirat, mill-inqas bil-quddiem, lejn is-setturi assoċjati mal-PHS.

Il-Proġett għat-Tisħiħ tas-Servizzi Personali u Domestiċi (Ad-PHS) għandu l-għan li joħloq qafas diskussiv komuni madwar il-PHS fost id-diversi atturi fl-Istati Membri differenti. F'dan il-kuntest, il-ħolqien ta' qafas diskussiv komuni jimplika sensibilizzazzjoni għad-definizzjonijiet differenti tal-PHS fi Stati Membri differenti u sforz ta' komunikazzjoni kongunt sabiex tinstab definizzjoni fattibbli għall-atturi involuti kollha, klassifikazzjoni kondiviża tal-approċċi differenti użat għall-promozzjoni ta' dan il-qasam u fehim kondiviż tal-linji gwida għall-azzjoni, li jappoġġja l-iżvilupp ulterjuri tagħhom. Għalhekk, l-għan tal-proġett preżenti

¹ Lebrun (2020). Qabel ir-Renju Unit ħareġ mill-UE, Decker/Lebrun (2018:9) qal li tmien miljun persuna ħadmu uffiċjalment f'dan is-settur (pereżempju, iċ-ċifra teskludi ħaddiema mhux iddikjarati).

² Għal paragon, is-sussidji tal-istat għall-industrija awtomobilistika fil-Ġermanja jappoġġjaw l-iktar lill-irġiel, li jiffurmaw madwar tmenin fil-mija tal-impjegati fis-settur u jirrapprezentaw ukoll l-utenti ewlenin tal-karozzi (Ohrem/Meier-Gräwe 2012).

³ Kummissjoni Ewropea (2020a).

huwa li jgħin sabiex wieħed jifhem kif jiffunzjonaw bħalissa l-PHS f'kuntesti differenti u sabiex din l-informazzjoni tintuża biex jiġu żviluppati oqfsa li jappoġġjaw lill-Istati Membri tal-UE kollha fl-iżvilupp tal-politiki tagħhom tal-PHS.

Il-faċilitazzjoni tal-emerġenza ta' diskors komuni madwar il-PHS kemm fil-livell tal-UE kif ukoll f'dak tal-Istati Membri tikkontribwixxi għall-benesseri ekonomiku u soċjali fl-UE. L-ewwelnett, l-impjegati attwali u futuri tal-PHS għandu jkollhom drittijiet ta' impjieg (inklużi pagi ġusti) u protezzjonijiet soċjali assoċjati ma' impjieg formali⁴ u regolat⁵ f'kull pajjiż. Barra minn hekk, l-utenti tal-PHS, speċjalment il-popolazzjonijiet vulnerabbli, bħall-anzjani, il-persuni b'mard kroniku u l-persuni b'diżabilità, li spiss jiddependu mill-PHS kuljum, jeħtieġu servizzi aċċessibbli u affidabbli. L-indirizzar tal-ħtiġijiet u t-ħassib tal-impjegati u l-utenti tal-PHS, kif ukoll dawk tal-impjegaturi, kemm jekk ikunu l-utenti jew il-fornituri tas-servizzi, jista' jgħin sabiex jitfasslu approċċi għall-professionalizzazzjoni u r-regolarizzazzjoni tas-setturi assoċjati. Taħt iċ-ċirkostanzi ta' arrangamenti tax-xogħol informali prevalenti, diffiċli jiġu implimentati standards professjonali u ta' kwalità. In-nuqqas ta' kwalifika adegwata tal-ħaddiem għandu impatt negattiv kemm fuq il-ħaddiem tal-PHS, li jiġi mcaħħad mill-aċċess għall-mobilità professjonali 'l fuq, kif ukoll fuq l-utent tal-PHS, li m'għandux garanzija tal-kwalità tas-servizzi pprovduti. F'dan il-kuntest, l-imsieħba soċjali assoċjati għandhom ukoll rwol importanti, fir-rigward tan-negozjar ta' ftehim kollettiv u l-influenzar tal-oqfsa regulatorji rilevanti.

Diskors komuni jista' jgħin ukoll biex jidentifika karatteristiċi u sfidi kongunti tal-PHS fl-Istati Membri kollha. Dan jagħmilha aktar faċli għall-Istati Membri biex jaqsmu l-aħjar prattiki, jaħdmu lejn il-formalizzazzjoni u l-professionalizzazzjoni tal-PHS, u jiżviluppaw ir-regolamenti u s-sorveljanza meħtieġa. Attwalment, l-Istati Membri għandhom gradi differenti ta' professionalizzazzjoni u formalizzazzjoni fir-rigward tal-PHS. Id-dipendenza qawwija fuq il-ktajjen tal-migrazzjoni,⁶ kemm bejn l-Istati Membri kif ukoll ma' pajjiżi terzi, u l-importanza li tirriżulta tar-rimessi finanzjarji għal ċerti Stati Membri jżidu mal-importanza li jinħoloq qafas Ewropew komuni għall-indirizzar tal-PHS. Qafas bħal dan għandu jkun parti mill-inizjattivi li ġejjin tal-UE, bħall-Pjan ta' Azzjoni ppjanat dwar il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali u kwalunkwe inizjattiva marbuta mas-servizzi tal-kura (kura fit-tul, garanzija tat-tfal u l-Istrateġija Ewropea għad-Diżabilità).

Sabiex dawk li jfasslu l-politika jkun jistgħu jappoġġjaw l-iżvilupp tal-PHS fil-pajjiżi tagħhom bl-aħjar mod, għandhom jifhem b'mod ċar l-isfidi speċifiċi li jiffaċċjaw dawn is-setturi u l-effetti ewlenin diretti u indiretti ta' rkupru marbutin mal-attivitajiet tal-PHS kif ukoll l-approċċi li ġew ipprezentati minn pajjiżi oħrajn taħt ċirkostanzi simili. Għalhekk, il-fehim ta' kif il-politiki għamlu impatt f'pajjiżi bi strumenti tal-PHS avvanzati, huwa ta' importanza kruċjali.

Meta nikkunsidraw politiki li jiffurmaw attivitajiet formali tal-PHS, id-dokument preżenti jiddistingwu bejn strumenti ta' politika u mekkaniżmi ta' politika:

- **L-istrumenti ta' politika** huma l-interventi tangibbli ddisinjati minn korpi speċifiċi tal-gvern sabiex jappoġġjaw għanijiet ta' politika partikolari. Fil-każ tal-PHS, xi strumenti komuni jinkludu impjegati żgħar, vawċers u trasferimenti ta' flus (pereżempju, tnaqqis fit-taxxa u allowances għall-kura). Il-

⁴ Ara l-Glossarju.

⁵ Ara l-Glossarju.

⁶ Ara l-Glossarju.

karatteristiċi ta' dawn l-istrumenti komuni huma differenti skont il-kuntesti nazzjonali u jistgħu jiġu aġġustati jew mibdula maż-żmien.

- **Mekkaniżmi ta' strumenti tal-politika li jiffunzjonaw** huma karatteristiċi ta' dawn l-istrumenti komuni li huma differenti skont il-kuntesti nazzjonali u jistgħu jiġu aġġustati jew mibdula maż-żmien biex jindirizzaw sfidi speċifiċi assoċjati mal-formalizzazzjoni u r-regolazzjoni tal-attivitajiet tal-PHS.

Il-fehim tat-tipi ta' strumenti ta' politika u l-mekkaniżmi użati biex jindirizzaw l-isfidi li għandhom l-PHS f'pajjiż partikolari, jappoġġja lil dawk li jfasslu l-politika fit-tfassil ta' strumenti li jissodisfaw l-aħjar ħtiġijiet lokali speċifiċi u li se jkollhom l-iktar suċċess fit-tul.

Fid-dokument preżenti aħna identifikkaw erba' tipi wiesgħa ta' sfidi li l-Istati Membri jistgħu jkunu jridu jikkunsidraw meta jfasslu strumenti biex jappoġġjaw attivitajiet tal-PHS: trasparenza, aċċessibilità, funzjonalità u sostenibilità. L-istrumenti jistgħu jindirizzaw dawn l-isfidi billi jimplimentaw mekkaniżmi li joffru soluzzjonijiet permezz ta' finanzjament, ġestjoni tal-proċess u ġestjoni tal-kwalità. L-Istati Membri, fejn il-PHS jidher b'mod prominenti fuq l-aġenda ta' politika, żviluppaw strumenti multipli, kull wieħed iffokat fuq gruppi mmirati differenti. Strument wieħed jista' jinkludi mekkaniżmi multipli sabiex jiġu solvuti sfidi differenti b'mod effettiv. Offerta wiesgħa tgħin lis-sistema/sistemi tal-PHS ta' pajjiż tissodisfa/jissodisfaw bl-aħjar mod il-bżonnijiet varji ta' impjegati u utenti differenti.

Id-dokument preżenti, bħala parti mill-proġett Ad-PHS, għandu l-għan li jikkunsidra l-istat tal-PHS f'21 Stat Membru tal-UE: l-Awstrija, il-Belġju, il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, id-Danimarka, l-Estonja, il-Finlandja, Franza, il-Ġermanja, l-Ungerija, l-Irlanda, l-Italja, il-Lussemburgu, Malta, in-Netherlands, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovakkja, is-Slovenja, Spanja u l-Iżvezja. Dan jenfasizza l-importanza tal-PHS għall-Unjoni Ewropea u jissuggerixxi approċċi għall-analiżi tal-PHS fil-livell nazzjonali. Sabiex jiġi żviluppat qafas biex wieħed jifhem kif il-PHS jiffunzjonaw f'kuntesti differenti, ir-rapport jiddependi fuq eżempji ta' politiki u strumenti attwalment użati f'diversi Stati Membri. Qafas Ewropew komuni għall-PHS jappoġġja pajjiżi interessati fl-iżvilupp kontinwu tal-istrumenti u l-politiki tal-PHS biex ikomplu l-iżvilupp tal-UE u nazzjonali tagħhom f'dan il-qasam ewlieni, b'impatt kbir fuq il-kwalità tal-ħajja għal miljuni ta' Ewropej.

Fatturi li Jappoġġjaw it-Tkabbir tal-PHS

Il-fatturi għat-tkabbir tal-PHS jistgħu jiffokaw fuq id-domanda eżistenti u li qed tiżviluppa għall-PHS fost l-utenti kif ukoll fuq opportunitajiet biex tiżdied il-provvista tal-impjegati tal-PHS.

Id-domanda għall-PHS hija ppjanata li tikber madwar l-UE, minħabba l-effetti ta' tibdil fid-demografija, inkluzjoni soċjali aħjar ta' persuni b'diżabilità,⁷ inkluzi ħafna persuni anzjani, li jiżviluppaw indebolimenti

⁷ Il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità (UN CRPD) hija wkoll fattur li jikkontribwixxi għall-ħtieġa ta' tkabbir fil-PHS, peress li tappoġġja d-drittijiet ta' persuni b'diżabilità li jgħixu b'mod indipendenti u li jkunu integrati fil-komunitajiet tagħhom (l-Artikolu 19). Il-UN CRPD giet iffirmata mill-Istati Membri kollha tal-UE u giet rratifikata mill-UE f'Diċembru tal-2010. L-UE impenjat ruħha li tagħmel tranżizzjoni minn kura istituzzjonali għal waħda bbażata fil-komunità bħala parti mill-Istrateġija tad-Diżabilità tagħha għall-2010-2020 (Open Society Foundations (2012): L-Unjoni Ewropea u d-Dritt għall-Għixien fil-Komunità.)

u jsiru persuni b'dizabilità, kif ukoll integrazzjoni dejjem tiżdied fis-suq tax-xogħol ta' persuni b'responsabbiltajiet ta' għoti ta' kura, speċjalment nisa.

Il-perċentwal ta' nies ta' 65 sena jew aktar qed jiżdied f'kull Stat Membru. Barra minn hekk, il-popolazzjoni ta' persuni li għandhom iktar minn 80 sena, li jeħtieġu l-iktar kura, hija mbassra li tikber aktar mid-doppju bejn l-2017 u l-2060.⁸ L-UE impenjat ruħha wkoll li ttwettaq tranżizzjoni mill-kura istituzzjonali għal dik ibbażata fil-komunità bħala parti mill-Istrateġija ta' Dizabilità tagħha għall-2010-2020 u hija mistennija tkompli din il-politika fl-istrateġija ta' segwitu u f'konformità mal-EPSSR. Fuq dan l-isfond, setturi tal-PHS regolati aħjar u mkabbra jagħmluha iktar faċli għal din id-demografija dejjem tikber, flimkien ma' popolazzjonijiet vulnerabbli oħrajn, bħal persuni b'dizabilità u persuni b'mard kroniku, biex ikunu jafu li s-servizzi li għandhom b'zonn ikunu aċċessibbli u affordabbli meta u fejn ikollhom b'zonnhom. Barra minn hekk, iż-żieda fil-perċentwal tan-nisa fil-forza tax-xogħol hija wkoll parti importanti mill-miri tal-UE. L-istrateġija tal-UE dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi tiffoka fuq iż-żieda tal-partecipazzjoni tan-nisa fis-suq tax-xogħol, tnaqqas id-diskrepanza fil-pagi u l-pensjonijiet bejn is-sessi u tnaqqas id-disparità fil-kura bejn is-sessi.⁹ Għalkemm il-partecipazzjoni tan-nisa fis-suq tax-xogħol qed tiżdied, xorta tibqa' iktar baxxa mir-rata ta' partecipazzjoni tal-irġiel. L-ogħla diskrepanza fl-impjieg teżisti għal ommijiet u nisa b'responsabbiltajiet ta' għoti ta' kura, fejn aktar minn 22 fil-mija tan-nisa li mhumiex impjegati jiddikjaraw li telqu mix-xogħol minħabba responsabbiltajiet ta' għoti tal-kura domestika.¹⁰ Wieħed mill-modi kif tiġi indirizzata din is-sitwazzjoni huwa permezz tad-“Direttiva tal-Bilanċ bejn ix-Xogħol u l-Ħajja Privata”, li tippromwovi l-qsim tar-responsabbiltajiet tal-kura b'mod ugwali bejn il-ġenituri. Madankollu, is-sejba ta' bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja privata hija partikolarment diffiċli għall-ġenituri waħedhom, li ħafna minnhom huma nisa.¹¹ In-nisa jwettqu wkoll l-ikbar parti ta' xogħol mhux imħallas. Għaldaqstant, mhuwix biss kruċjali li r-responsabbiltajiet fid-dar jinqas b'mod ugwali, iżda huwa essenzjali wkoll li tkun disponibbli kura tat-tfal, kura soċjali u servizzi domestiċi, b'mod partikolari għal ġenituri waħedhom. Barra minn hekk, ir-rappreżentanza baxxa ta' xi nisa fis-suq tax-xogħol ħafna drabi tirriżulta minn tishih intersezzjonali tas-sessi b'kundizzjonijiet addizzjonali ta' vulnerabilità jew emarginazzjoni bħal dawk li jappartjenu f'minoranza etnika jew reliġjuża¹² jew li għandhom sfond ta' migrazzjoni. Il-promozzjoni tal-iżvilupp tas-setturi tal-PHS għalhekk ma tindirizzax biss il-kwistjonijiet ta' diskrepanzi fl-impjegi u l-pagi, il-pensjonijiet u l-kura għall-utenti, iżda fl-istess ħin toħloq opportunitajiet ta' impjieg fis-setturi tal-kura tat-tfal, tal-kura soċjali u tas-servizzi domestiċi, b'hekk tkun ta' benefiċċju doppju fil-ġlieda kontra d-diskrepanzi fil-pagi u l-pensjonijiet għan-nisa, li x'aktarx jippersistu taħt kundizzjonijiet ta' arrangamenti informali tax-xogħol.

Il-provvista tal-impjegati tal-PHS tista' tikber billi tintuża l-forza tax-xogħol eżistenti tagħha mhux iddikjarata u billi tittrasferiha fl-ekonomija formali¹³ kif ukoll billi jiġu indirizzati r-raġunijiet strutturali li jappoġġjaw dan ix-xogħol li qed isir mhux iddikjarat. It-tnaqqis tax-xogħol mhux iddikjarat fis-setturi kollha huwa diġà prijorità għall-Unjoni Ewropea, minħabba li “[qed ikun ta' dannu għall-]ekonomija tal-Unjoni, [qed iwassal] għal kompetizzjoni ingusta, [qed jipperikola] s-sostenibilità finanzjarja tal-mudelli soċjali tal-

⁸ NU (2019).

⁹ Kummissjoni Ewropea (2020a).

¹⁰ Eurostat (2020); Katalizzatur (2019, ibbażat fuq id-data tal-Eurostat).

¹¹ Maldonado, Laurie C./Nieuwenhuis, Rense (2015).

¹² ENAR (2017).

¹³ Kummissjoni Ewropea (2017a).

Unjoni u [qed jirrizulta] f'nuqqas dejjem jikber ta' protezzjoni soċjali u okkupazzjonali għall-ħaddiema."¹⁴ Fl-2016, ix-xogħol kollu mhux iddikjarat u sottorappurtat kien ta' 17.9 fil-mija tal-PDG tal-UE28 jew €2.36 triljun,¹⁵ b'hekk jirrapreżenta telf sinifikanti fid-dhul potenzjali tat-taxxa u l-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali. *Tabilhaqq, PHS huwa t-tielet l-iktar qasam ta' impjeg identifikat b'mod komuni għal xogħol mhux iddikjarat.*¹⁶ Lebrun (2020) jistma għal 3,1 miljun (stima prudenti) in-numru ta' ħaddiema PHS mhux iddikjarati, li jammonta għal ħaddiem wieħed minn tlieta fis-settur madwar l-Ewropa. F'pajjiżi mingħajr attivitajiet PHS żviluppanti, l-istatistika saħnsitra tissuggerixxi li sebgħin fil-mija tal-impjegati PHS qed jaħdmu fl-ekonomija s-sewda.¹⁷ L-iżvilupp ta' miżuri ta' politika u oqfsa regolatorji u legiżlattivi li jappoġġjaw alternattivi għal xogħol ta' PHS mhux iddikjarat għandu jkun prijorità tal-UE biex tagħmel progress fil-għieda kontra xogħol mhux iddikjarat.

Il-popolazzjoni li qed tonqos ta' individwi fl-età tax-xogħol se tikkawża tfixkil bejn is-setturi, peress li l-impjegaturi jithabtu biex jimlew il-postijiet vakanti li jkunu thallew miftuħa mill-ħaddiema li jirtiraw. It-tishih tas-suq tax-xogħol jehtieg li jiġu attivati iktar individwi. L-iżvilupp ta' suq robust u rregolat għall-PHS jista' jippermetti lill-individwi li bħalissa jwettqu kompiti ta' kura u jimmaniġġjaw ir-responsabbiltajiet domestiċi fl-isfera mhux imħallsa biex jirritornaw għall-partecipazzjoni tagħhom f'impjeg imħallas jew iżidu din il-partecipazzjoni. Għal darb'oħra, in-nisa jiffurmaw il-maġġor parti ta' dan il-grupp fil-mira, minħabba s-sovrapreżentazzjoni tagħhom fl-isfera mhux imħallsa. Minħabba s-sinifikat dejjem jikber ta' kura domestika meta mqabbla mal-kura istituzzjonali, persuni mharrġa għal xogħol ta' kura istituzzjonali għandhom ukoll jiġu tranżizzjonati għax-xogħol tal-PHS, speċjalment fir-rigward ta' kura domestika, pereżempju bl-użu ta' Ċertifikat Ewropew tal-Kura. Għalhekk, l-iżvilupp tal-PHS iservi wkoll biex jindirizza kemm il-htigijiet ta' sostituzzjoni kif ukoll id-differenza fil-pagi bejn is-sessi fis-suq tax-xogħol Ewropew usa'.

L-istudji jikkalkolaw li permezz ta' żvilupp akbar, is-setturi involuti fl-PHS għandhom il-potenzjal li johlqu 5 miljun impjeg ġdid.¹⁸ Il-PHS jistgħu johlqu opportunitajiet professjonali għal miljuni ta' nies biex jagħmlu kontribuzzjonijiet sinifikanti fil-ħajja tal-oħrajn fl-Ewropa; kemm fil-professjonijiet tal-kura u f'dawk mhux tal-kura.¹⁹ Huwa daqstant importanti li l-PHS jistgħu joffru opportunitajiet bħal dawn lil varjetà wiesgħa ta' ħaddiema minħabba li l-ostaklu għad-dhul huwa żgħir, is-siġħat huma flessibbli u r-rekwiżiti ta' taħriġ u esperjenza huma minimi, b'mod partikolari - iżda mhux biss - fil-qasam mhux tal-kura. Bħala tali, għalkemm dan mhuwiex l-oġettiv, il-PHS jistgħu jikkontribwixxu wkoll għall-ħolqien ta' impjegi għal nies li jiffaċċjaw ostakli biex isibu u jzommu impjeg, bħal nies bi kwalifiki li m'għadhomx jintuzaw u nies li m'għadhomx kwalifiki u ħiliet formalment rikonoxxuti. Uħud minn dawn l-individwi huma fost l-20 fil-mija tal-Ewropej li għandhom bejn 25 u 54 sena li ma temmewx l-edukazzjoni sekondarja baxxa²⁰ u li għalhekk jistgħu jsibuha diffiċli biex jikkwalifikaw għal xogħol imħarreg. Oħrajn jistgħu jkunu f'riskju li jtilfu l-impjeg minħabba l-awtomazzjoni. L-iżvilupp ta' impjegi regolari ta' PHS jista' jgħin ukoll biex jintegra persuni li ilhom qieghda għal żmien twil fil-forza tax-xogħol, grupp li jiffurma madwar nofs il-

¹⁴ Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill (2016: L 65/13).

¹⁵ Pérez-Magro et al. (2017).

¹⁶ Decker/Lebrun (2018: 9).

¹⁷ Din l-istatistika probabbilment tikkonċerna l-impjegati li jaħdmu f'servizzi oħra għajr il-kura.

¹⁸ Decker/Lebrun (2018).

¹⁹ EASPD (2019a).

²⁰ Eurostat (2018a).

persuni qiegħda kollha fl-UE 28.²¹ Barra minn hekk, xi impjegati fil-qasam mhux tal-kura jeħtiegu ħiliet lingwistiċi limitati li jipprezentaw opportunitajiet għal ħaddiema migranti minn Stati Membri oħrajn u pajjiżi terzi. In-nisa, li huma storikament aktar affettwati mix-xejriet tar-rata tal-qgħad, u li għandhom tendenza li jkollhom rati tal-qgħad ogħla fl-UE 28 mill-kontropartijiet maskili tagħhom,²² diġà jiffurmaw madwar 90 fil-mija tal-impjegati tal-PHS.²³ Għandhom isiru sforzi sinifikanti biex tiżdied id-diversità tal-forza tax-xogħol, inkluż ir-reklutaġġ ta' aktar irġiel u l-għieda kontra l-isterjotipi tas-sessi. Barra minn hekk, għandhom jinholqu perkorsi għall-iżvilupp professjonali u opportunitajiet ta' avvanz fil-karriera, filwaqt li jkun żgurat aċċess ugwali għal dawn il-ħaddiema kollha.²⁴ Madankollu, importanti li wieħed jinnota li l-ħiliet u l-kwalifiki huma kruċjali għat-tekabbir u l-iżvilupp tal-PHS, partikolarment għal oqsma fi ħdan PHS li huma rregolati professjonalment. L-enfasi fl-avvanz tal-PHS għalhekk għandha tkun fuq il-ħolqien ta' impjegati attraenti għal kulħadd, pjuttost milli fuq il-fatt li dan is-settur ikun attraenti biss għal ħaddiema b'diffikultajiet biex jaċċessaw is-suq tax-xogħol.²⁵ Għax-xogħol kollu tal-PHS, jibqa' importanti l-fatt li t-tekabbir ma jkunx distrazzjoni mill-ħtieġa li jiġu attirati individwi li huma interessati u adattati sew għall-oqsma tax-xogħol li jeħtiegu livell għoli ta' fiduċja reċiproka bejn l-utent u l-impjegat, kif ukoll interess fit-tipi ta' attivitajiet u ħiliet meħtieġa minn diversi aspetti tal-PHS.

Filwaqt li s-settur tal-PHS joffri opportunitajiet ta' ħolqien ta' impjegati mingħajr paragun, dan ma jseħx mingħajr ma jkun żgurat li dawn il-professjonijiet ikunu attraenti għall-ħaddiema, b'mod partikolari meta mqabbla ma' oqsma oħra ta' xogħol li jeħtiegu livelli ta' kwalifika simili. Diġà hemm nuqqas sinifikanti fl-ammont ta' persunal fil-PHS madwar l-Ewropa, primarjament minħabba nuqqas ta' impjegati attraenti kkawżati minn miżuri ta' awsterità.²⁶ Il-finanzjament xieraq tas-setturi rilevanti għalhekk huwa imperattiv, partikolarment meta niġu biex nikkumplimentaw politiki effettivi tal-PHS. L-iżgurar li l-finanzjament tas-setturi tal-PHS jimmira l-ħtiġijiet speċifiċi meħtieġa għall-iżvilupp tal-ħaddiema²⁷ ser ikun kruċjali sabiex jinfetaħ il-potenzjal tal-ħolqien ta' impjegati tal-PHS b'mod sostenibbli.

L-iżvilupp u l-espansjoni ta' skemi ta' dħul u regolarizzazzjoni huma integrali biex tiġi estiża l-provvista tal-impjegati u iktar xogħol formalizzat. F'ħafna stati membri, l-arranġamenti informali ta' xogħol ma' nisa migranti jirrapprezentaw waħda mill-forom ewlenin ta' provvista tal-PHS. Dan ser jagħmilha aktar faċli għal ċittadini mhux tal-UE biex jiksbu permessi tax-xogħol għal impjegati fil-PHS. Dan jippermetti residenti attwali mingħajr dokumenti u ħaddiema eżistenti tal-PHS mhux iddikjarati biex jaħdmu regolarment u joħloq pipeline għal ħaddiema addizzjonali biex jemigraw lejn pajjiżi tal-UE biex jissodisfaw id-domanda li dejjem tikber.

Fl-2017, total ta' 4.4 miljun persuna emigraw f'wieħed mill-Istati Membri tal-UE-28. Fost dawn l-4.4 miljun immigrant, kien hemm stima ta' 2.0 miljuni ta' ċittadini minn pajjiżi li mhumiex fl-UE, 1.3 miljun persuna b'ċittadinanza ta' Stat Membru tal-UE differenti minn dak li immigraw lejha, madwar 1.0 miljun persuna li

²¹ Kummissjoni Ewropea (2019).

²² Eurostat (2019a).

²³ Decker/Lebrun (2018).

²⁴ Federazzjoni tal-Impjegati Soċjali Ewropej (2019).

²⁵ Ir-regolamentazzjoni professjonali hija differenti skont il-pajjiż u xi kultant ukoll skont ir-reġjun. Għalkemm huwa komuni li s-servizzi tal-kura jiġu rregolati f'ħafna pajjiżi, ix-xogħol mhux tal-kura wkoll jista' jiġi rregolat, u b'hekk ikunu meħtieġa ħiliet u kwalifiki speċifiċi għall-impjegat.

²⁶ EASPD (2019a).

²⁷ EASPD (2019b).

emigraw lejn Stat Membru tal-UE li kellhom ċittadinanza fih (pereżempju, ċittadini li rritornaw lejn il-pajjiż jew ċittadini mwielda barra mill-pajjiż), u xi 11-il elf persuna mingħajr stat.

Il-Ġermanja rrapportat l-ikbar numru ta' immigranti totali (917.1 elf), segwita minn Spanja, Franza u l-Italja. Il-Ġermanja rrapportat ukoll l-ogħla numru ta' emigranti (560.7 elf), segwita minn Spanja, Franza, ir-Rumanija u l-Polonja. Total ta' 22 Stat Membru tal-UE rrapportaw iktar immigrazzjoni milli emigrazzjoni fl-2017, iżda fil-Bulgarija, il-Kroazja, il-Latvja, il-Litwanja, il-Polonja u r-Rumanija n-numru ta' emigranti kien ikbar min-numru ta' immigranti.²⁸ Din id-dejta tissuggerixxi tendenzi ta' migrazzjoni ċirkolari li jgħaqqdu lill-Ġermanja, Franza, l-Italja u Spanja mal-Polonja, ir-Rumanija, il-Bulgarija, il-Kroazja, il-Latvja u l-Litwanja, fejn ċittadini f'dan il-grupp imsemmi l-aħħar jibdeu residenza wkoll fil-pajjiżi tal-ewwel grupp. Minbarra x-xogħol agrikolu stagjonali, dawn it-tendenzi ta' migrazzjoni jistgħu japplikaw ukoll għal kura fit-tul peress li l-kura fit-tul fil-Ġermanja, Spanja u l-Italja spiss tingħata minn haddiema domestiċi migranti li jgħixu d-dar u li jinbidlu fuq bażi ta' rotazzjoni. Barra minn hekk, porzjon konsiderevoli tan-nisa li jaslu minn pajjiżi mhux tal-UE bħall-Ukraina, il-Bożnja, is-Serbja jew il-Moldova jistgħu wkoll ikunu mistennija li jaċċettaw impjeggi fis-setturi assoċjati mal-PHS.

Skont is-sistema ta' migrazzjoni nazzjonali, in-nisa migranti li jwettqu xogħol domestiku fl-UE jista' jkollhom status ta' residenza regolari jew le. Filwaqt li f'xi stati membri, bħal Spanja jew il-Polonja,²⁹ hemm mekkanizmi fis-seħħ li jippermettu r-regolarizzazzjoni³⁰ ta' migranti irregolari taħt ċerti ċirkostanzi, inkluż il-preżentazzjoni ta' kuntratt ta' xogħol regolari, fi stati membri oħrajn, bħall-Ġermanja, regolarizzazzjoni a posteriori tal-migrazzjoni irregolari hija impossibbli. Madankollu, setturi tal-PHS żviluppatti sew jagħmluha possibbli li ssir applikazzjoni għal permess ta' residenza regolari bbażat fuq kuntratt tax-xogħol qabel id-dhul fil-pajjiż.

F'dan il-kuntest, l-Istati Membri tal-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant, li saru kemm pajjiżi li minnhom jitolqu haddiema domestiċi kif ukoll pajjiżi li jirċievu haddiema domestiċi, jista' jkollhom ir-rwol ta' ċinturin ta' trażmissjoni għal standards komuni Ewropej ta' taħriġ u kwalifika għal pajjiżi terzi wkoll. L-Ċertifikat Ewropew tal-Kura (ECC)³¹ diġà huwa popolari fir-reġjun, fejn jintuza kemm bħala strument għat-taħriġ kif ukoll għall-promozzjoni ta' ċirkolazzjoni tal-ħiliet. Fir-rigward ta' ċirkolazzjoni tal-ħiliet, ir-riċerka mwettqa fil-qafas tal-proġett preżenti tissuggerixxi żewġ forom kumplimentari ta' mobilità: filwaqt li l-haddiema domestiċi ż-żgħar għandhom tendenza li jemigraw mill-Istati Membri tal-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant lejn l-Istati Membri tal-Punent u tan-Nofsinhar, il-haddiema domestiċi ta' età medja spiss jixtiequ jerggħu jistabbilixxu ruħhom fil-pajjiż ta' oriġini tagħhom. Xi pajjiżi, bħas-Slovakkja, bdew inizjattivi sabiex joħolqu strumenti ta' appogg għad-dinamika msemmija l-aħħar, li jikkontribwixxu għal distribuzzjoni iktar uniformi tal-PHS madwar l-UE.

²⁸ Eurostat (2019b).

²⁹ Bejn l-2003 u l-2012, ġew introdotti tliet programmi ta' regolarizzazzjoni fil-Polonja. L-ewwel tnejn (2003 u 2007) ġew offruti lil residenti barranin irregolari fit-tul. Il-haddiema domestiċi migranti impjegati fil-Polonja ma tantx jistgħu japplikaw għal permessi ta' residenza taħt din l-iskema, minhabba perjodi ta' soġġorn fil-Polonja li huma iqsar minn dawk meħtieġa mill-programm. Madankollu, l-immigranti Ukrajni bbenefikaw mit-tielet programm ta' regolarizzazzjoni, peress li setgħu jissodisfaw ir-rekwiżiti liberali hafna (prova ta' għixien fil-Polonja għal mill-inqas hames snin, mingħajr ebda permess biex jibqgħu fil-Polonja fil-mument meta giet introdotta l-liġi, jiġifieri l-1 ta' Jannar 2012) (Kindler et al. 2016).

³⁰ Ara l-Glossarju.

³¹ ECC (2015).

Sabiex jiġi żgurati li l-PHS jkunu jistgħu jissodisfaw il-ħtiġijiet ta' gruppi differenti ta' utenti u impjegati, importanti li dawk li jfasslu l-politika jiffukaw fuq ir-regolarizzazzjoni tas-suq tal-PHS u l-professionalizzazzjoni tal-impjegi tal-PHS. Il-ħolqien ta' qafas regolatorju għal impjegi decenti għall-ħaddiema kollha tal-PHS b'ħinijiet tax-xogħol ġusti, paga ġusta u protezzjoni soċjali se jipprovi motivazzjoni u jippermetti lill-ħaddiema li bħalissa mhumiex iddikjarati jibdeu jagħmlu xogħol li hu ddikjarat. Dan se jipprezenta wkoll lill-PHS bħala linja tax-xogħol realistika u rispettabbli għal individwi li jikkunsidraw impjeg fil-PHS. Barra minn hekk, l-utenti ser jibbenefikaw mill-iżvilupp tas-setturi involuti fil-PHS, minħabba li r-regolamentazzjoni ttejjeb it-trasparenza u l-fiducja. Filwaqt li qafas regolatorju jista' jinkoraġġixxi lill-utenti ta' xogħol mhux iddikjarat biex jagħzlu arrangamenti ta' xogħol formali wkoll, huwa meħtieġ wkoll investiment pubbliku f'dan il-qasam, sabiex is-servizzi jsiru aċċessibbli. Barra minn hekk, l-iżvilupp ta' standards fis-settur kollu u assigurazzjoni tal-kwalità jgħin sabiex jiġi żgurati li l-PHS ikunu siguri, affidabbli, disponibbli u bi prezz raġonevoli għall-individwi kollha li jiddependu fuq dawn is-servizzi.

Minkejja l-ammont kbir ta' fatturi li jappoġġjaw l-espansjoni u r-regolamentazzjoni tal-politiki tal-PHS, dawn huma kkritikati wkoll. Xi kritika tindirizza l-użu ta' fondi pubbliċi biex jiġu ssussidjati servizzi tal-PHS għal popolazzjonijiet mhux vulnerabbli.³² Dawk li jappoġġjaw l-iżvilupp tal-PHS jindikaw pajjiżi bħall-Iżvezja, il-Belġju u Franza,³³ fejn l-effett ta' rkupru mill-istrumenti eżistenti tal-PHS, permezz tat-taxxi u l-kontribuzzjonijiet soċjali ta' ħaddiema tal-PHS mhux iddikjarati jew qiegħda kif ukoll iż-żieda fit-taxxi u l-kontribuzzjonijiet ta' utenti tal-PHS attivati mill-ġdid jew attivati iktar, jiġġustifikaw l-infiq pubbliku.³⁴ Barra minn hekk, effetti indiretti ta' rkupru bbażati fuq esternalitajiet pożittivi, bħal dawk marbutin ma' bilanċ aħjar bejn ix-xogħol u l-ħajja privata,³⁵ jistgħu jiġu osservati wkoll.

Kummenti kritiċi oħrajn iqisu li d-diskors attwali dwar il-PHS ma jindirizzax biżżejjed il-kura personali u l-ħtiġijiet tad-dar tal-impjegati tal-PHS,³⁶ speċjalment tal-ħaddiema migranti tal-PHS, li l-familji tagħhom ma jistgħux jemigraw magħhom. Dawk li jappoġġjaw l-espansjoni tal-PHS josservaw li l-professionalizzazzjoni ta' dan ix-xogħol tippermetti lill-impjegati tal-PHS jikkontribwixxu u jibbenefikaw minn xbieki tas-sigurtà soċjali, bħal pensjonijiet, assigurazzjoni tal-inċidenti u liv minħabba mard, u jitolbu kuntratti ġusti, biex b'hekk ipoġġu lilhom infushom u lill-familji tagħhom f'pożizzjonijiet aktar stabbli mill-arrangamenti informali alternattivi.³⁷ L-iżgurar ta' trattament ugwali għall-ħaddiema migranti u l-possibbiltà li dawn jgħixu mal-familji tagħhom, flimkien ma' miżuri li jappoġġjaw iċ-ċirkolazzjoni transnazzjonali tal-ħiliet huma wkoll kruċjali f'dan il-kuntest.

Hemm ukoll kritika soċjali li tħares lejn ir-relazzjonijiet bejn is-sessi u l-klassijiet fil-PHS, peress li ħafna mill-impjegati tal-PHS huma nisa u ħafna mill-utenti tal-PHS huma nisa wkoll.³⁸ Minkejja židiet fl-aħħar deċennji fix-xogħol imħallas tan-nisa, in-nisa fl-UE għadhom jagħmlu medja ta' 3.5 sigħat kuljum ta' xogħol tad-dar mhux imħallas meta mqabbel ma' 1.5 sigħat magħmula mill-irġiel.³⁹ Il-kritiċi jafferaw li l-iżvilupp

³² Carbonnier/Morel (2015).

³³ Ministeru Franciż tal-Ekonomija u l-Finanzi (2016).

³⁴ IMPact (2014a).

³⁵ Ara l-elementi teoretiċi tas-"Sussidji Pigovjani": Is-sussidji għas-settur tal-PHS jintużaw biex jinkoraġġixxu l-imġiba (aktar unitarjiet domestiċi b'hekk qed jużaw impjeg legali) li għandhom effett pożittiv x'imkien ieħor (eż. bilanċ aħjar bejn ix-xogħol u l-ħajja privata) jew għas-soċjetà.

³⁶ Morel (2015).

³⁷ IMPact (2014a).

³⁸ Morel (2015).

³⁹ Decker/Lebrun (2018).

ta' suq tal-PHS għas-servizzi sempliċement jittrasforma kwistjoni ta' ugwaljanza bejn is-sessi fi kwistjoni ta' klassijiet, billi jinkoraġġixxi u jippermetti nisa kkwalifikati, ta' klassi medja u għolja jesternalizzaw ix-xogħol mhux imħallas tagħhom u x-xogħol ta' kura lil nisa bi kwalifiki baxxi u inqas dħul.⁴⁰ Il-fatt li porzjon sinifikanti ta' haddiema nisa fis-settur huma wkoll nisa ta' kulur, iżid mad-dimensjoni ta' diskriminazzjoni razzjali u etnika u l-inugwaljanza stabbilita. Madankollu, dawk li jappoġġjaw il-PHS jirrikonoxxu li l-iżvilupp tal-PHS jappoġġja iktar parteċipazzjoni min-nisa fil-forza tax-xogħol, kemm bħala impjegati tal-PHS kif ukoll f'setturi oħrajn.⁴¹ B'mod partikolari fil-każ tal-għoti ta' kura fit-tul għall-qraba, il-PHS jistgħu jfissru d-differenza bejn li n-nisa jibqgħu fl-impjieg u li n-nisa jtilqu mix-xogħol temporanjament jew b'mod permanenti jew jaħdmu fuq bażi part-time sabiex iwettqu l-kompiti ta' kura. Fir-rigward tal-kura, il-ħtieġa għall-PHS tinqasam bejn id-djar, irrISPettivament mill-istatus tad-dħul tagħhom. Filwaqt li xi pajjiżi Ewropej, bħall-Belġju, għamlu l-PHS affordabbli⁴² għal djar bi dħul baxx ukoll, f'pajjiżi Ewropej oħrajn, bħall-Ġermanja, id-djar bi dħul pjuttost għoli huma dawk li jgawdu minn appoġġ pubbliku dirett lejn il-PHS. Dan jissottolinja wkoll kif il-formalizzazzjoni trid timxi fuq l-għoti ta' impjegi decenti, b'pagi u kundizzjonijiet tax-xogħol ġusti, protezzjoni soċjali, taħriġ u opportunitajiet għal tkabbir professjonali, u kampanja pubblika biex jiġi indirizzat kif ix-xogħol tal-PHS jitqies fis-soċjetà. Rigward dan tal-aħħar, id-diskriminazzjoni fuq il-bażi tar-religjon, il-generu, ir-razza u l-origini soċjali u l-intersezzjonalità tagħhom għandhom jiġu indirizzati wkoll.

Mingħajr ma tiġi injorata l-validità ta' ċerti kritiki, importanti li wieħed jinnota li l-PHS jeżistu u se jkomplu jkbr. Minflok ma nħallu t-tħassib ikun iċ-ċentru tad-diskors, importanti li dawn il-kritiki u l-isfidi jiġu kkunsidrati, sabiex jiġu żviluppati attivitajiet formali professjonali u sostenibbli tal-PHS fl-Istati Membri kollha interessati. Meta jsir dan, l-individwi li jaħdmu fis-setturi assoċjati se jkollhom aċċess għal kundizzjonijiet, benefiċċji u pagi aħjar, u l-individwi li jeħtieġu l-PHS se jkunu jistgħu jkollhom aċċess għal servizzi affidabbli u affordabbli ta' kwalità għolja.

Definizzjoni tal-PHS

L-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO) tiddiskuti l-PHS billi tuża t-terminu "xogħol domestiku", definit fl-Artikolu I tal-Konvenzjoni tal-ILO Nru 189 bħala "xogħol imwettaq fi jew għal unità domestika waħda jew aktar minn waħda", u tispeċifika li "persuna li tagħmel xogħol domestiku okkażjonalment jew sporadikament biss u mhux fuq bażi okkupazzjonali mhijiex haddiema domestika."⁴³ Sal-lum, il-Konvenzjoni Nru 189 giet ratifikata minn seba' Stati Membri tal-UE: il-Belġju, il-Finlandja, il-Ġermanja, l-Irlanda, l-Italja, il-Portugall u l-Iżvezja.⁴⁴ L-enfasi ta' din id-definizzjoni hija fuq il-post tax-xogħol – id-dar – u fuq it-tipi ta' haddiema koperti mid-definizzjoni tagħha. Din tiffoka, b'mod xieraq, fuq id-drittijiet tal-haddiema impjegati fid-dar.

⁴⁰ Morel (2015).

⁴¹ Manoudi et al. (2018), Kummissjoni Ewropea (2018a).

⁴² Fil-Belġju, madwar terz tal-utenti tal-vawċers tas-servizz huma unitajiet domestiċi bi dħul baxx, bi dħul nett fix-xahar ta' inqas minn €2,500 fix-xahar (FEIS 2018).

⁴³ ILO (2011).

⁴⁴ Il-Konvenzjoni se tidhol fis-seħħ għall-Iżvezja fl-4 ta' April 2020.

Id-definizzjoni tal-PHS użata mill-Kummissjoni Ewropea fid-Dokument ta' Hídma tal-Persunal tal-2012 tagħha "dwar l-isfruttar tal-potenzjal tal-impjeggi tas-servizzi personali u domestiċi" tiddefinixxi l-PHS bħala "[li jkopru] firxa wiesgħa ta' attivitajiet li jikkontribwixxu għall-benessri fid-dar tal-familji u tal-individwi: il-kura tat-tfal (CC), il-kura fit-tul (LTC) għall-anzjani u għall-persuni b'diżabbiltajiet, it-tindif, il-tagħlim rimedjali, it-tiswijiet fid-dar, il-ġardinagg, is-sostenn tal-ICT, eċċ."⁴⁵ Dawn id-distinzjonijiet bejn il-kura u x-xogħol mhux tal-kura fil-PHS se jiġu diskussi aktar fit-taqsimha li jmiss. Meta taħseb dwar il-PHS f'termini ta' gruppi ta' utenti u l-għanijiet tagħhom, kif ukoll dwar il-kompiti speċifiċi inklużi fit-terminu, l-UE tinkwadra lill-PHS bħala parti mis-suq tax-xogħol formali, ekwivalenti għal oqsma ta' attivitá oħrajn fis-suq tax-xogħol formali.

Fil-livell tal-Istati Membri, id-definizzjonijiet tal-PHS spiss huma inkwadriati permezz tal-iżvilupp ta' diversi politiki u strumenti għall-promozzjoni tax-xogħol tal-PHS. Pereżempju, il-Pjan Borloo fi Franza ddefinixxa s-Servizzi Personali⁴⁶ skont 25 attivitá speċifika identifikati f'digriet tal-2005. Sal-lum, il-lista tinkludi kemm servizzi ta' kura kif ukoll dawk li mhumiex ta' kura. Il-Ġermanja, għall-kuntrarju, tiddefinixxi "impjeg relatat mad-dar,"⁴⁷ fuq il-bażi tal-pożizzjoni tiegħu fil-kodiċi tat-taxxa Ġermaniż. Ix-xiri ta' servizzi relatati mad-dar li normalment jitwettqu minn membri tal-familja u li jsiru ġewwa d-dar, jintitola lill-unitajiet domestiċi għal tħassir tat-taxxa. Din id-definizzjoni tħalli lill-PHS miftuħin għal interpretazzjoni wiesgħa ta' attivitajiet. Il-Belġju jiddefinixxi s-servizzi personali jew lil dawk imsejha "servizzi ta' prossimitá" skont l-attivitajiet li għalihom jista' jintuża l-istrument tal-vawċer tas-servizzi ("titres-services") tiegħu, jiġifieri tindif tad-dar, ħasil, mogħdija, tħejjija tal-ikel, xiri, eċċ. Id-definizzjoni teskludi servizzi tradizzjonali ta' kura,⁴⁸ li huma disponibbli permezz ta' strumenti oħrajn, pereżempju fis-sistemi tas-saħħa u tas-servizzi soċjali. Fl-Iżvezja, żewġ skemi ta' inċentivi fiskali komplementari, RUT u ROT, li jiffukaw fuq ix-xogħol domestiku u r-rinnovazzjonijiet fid-dar, rispettivament, jirrapprezentaw l-enfasi għad-definizzjoni ta' servizzi personali.⁴⁹ Madankollu, il-kura tal-anzjani u tal-persuni b'diżabbiltá kif ukoll tat-trabi żgħar huma wkoll eliġibbli għal rifużjoni tat-taxxa fis-sistema RUT.⁵⁰ Is-servizzi tal-kura huma pprovduti wkoll permezz ta' strumenti oħrajn. Fir-Rumanija, ma hemm ebda definizzjoni speċifikata ta' PHS. Is-servizzi tal-kura personali huma koperti mid-definizzjoni ta' servizzi soċjali, li jirrapprezentaw l-attivitá jew il-grupp ta' attivitajiet imwettqa sabiex jirrispondu għall-bżonnijiet soċjali kif ukoll għall-ħtiġijiet speċjali tal-individwi, familji jew gruppi, sabiex jiġu megħluba sitwazzjonijiet diffiċli, ikun hemm prevenzjoni u azzjoni kontra r-riskju ta' esklużjoni soċjali, il-promozzjoni tal-inklużjoni soċjali u ż-żieda fil-kwalitá tal-ħajja.⁵¹ F'dan il-qafas, id-deċiżjoni tal-gvern 539/2005 tiddefinixxi s-servizzi domestiċi personali bħala servizzi offruti minn atturi speċjalizzati fuq il-kura u l-assistenza fid-dar. Dawn jinkludu kura u assistenza medika, appoġġ emozzjonali u pariri psikoloġiċi, kura paljattiva, servizzi domestiċi u servizzi tat-trasport. Fl-Estonja, il-PHS huma meqjusin ukoll bħala parti mis-sistema tas-servizz soċjali. L-Artikolu 17 tal-Att dwar l-Għajnuna Soċjali jiddikjara li: "Malli jingħata s-servizz domestiku, tingħata assistenza lil persuna f'attivitajiet li l-persuna ma tkunx tista' twettaqhom mingħajr assistenza personali minħabba raġunijiet relatati mal-istat

⁴⁵ Kummissjoni Ewropea (2012).

⁴⁶ Bil-Franċiż: "services à la personne."

⁴⁷ Bil-Ġermaniż: "haushaltsnahe Beschäftigungsverhältnisse."

⁴⁸ ORSEU (2013: 12).

⁴⁹ ORSEU (2013: 13).

⁵⁰ Skatteverket (2020).

⁵¹ Ara l-Art. 27, Liġi 292/2011 tal-Liġi dwar l-Assistenza (Ministeru Rumen għax-Xogħol u l-Protezzjoni Soċjali 2011).

tas-saħħa, il-kapaċità operattiva jew fiżika u l-ambjent soċjali iżda li huma essenzjali għall-ħajja fid-dar, bħat-tiġin, tisjir, tindif tal-abitazzjoni, il-ħasil tal-ħwejjeġ u x-xiri tal-ikel u oġġetti tad-dar u qadi oħra barra l-abitazzjoni.”⁵² Fl-Ungerija, liġi tal-2010, l-Att XC, tistipula li s-servizzi domestiċi jinkludu “attivitajiet relatati biss mal-provvista tal-kundizzjonijiet kollha meħtieġa tal-ħajja ta’ kuljum għall-persuni fiżiċi u persuni oħrajn li jgħixu fid-djar tagħhom” u tinkludi lista tas-servizzi rilevanti inklużi kemm l-attivitajiet tal-kura kif ukoll dawk mhux tal-kura.⁵³ L-Att XC tal-2010 jeħtieġ li l-utenti jħallsu miżata ta’ reġistrazzjoni kull xahar, maħsuba biex tgħin iżżid il-viżibbiltà tal-PHS. Jekk l-utent ma jirreġistrax il-ħaddiem tal-PHS, l-utent imbagħad ikun responsabbli biex iħallas it-taxxi u l-kontribuzzjonijiet soċjali għall-impjegat għal dak ix-xahar. Inkella, l-utent u l-impjegat ma jkunux responsabbli biex jiddikjaraw id-dħul tal-impjegat u l-utent ma jkunx responsabbli għall-kontribuzzjoni soċjali f’isem l-impjegat.⁵⁴ Din il-miżura tirrappreżenta l-verżjoni bbażata fuq il-ġeneru tal-iskema tax-xogħol pubbliku, li tobbliga lil dawk li jirċievu l-ħlasijiet ta’ għajjnuna soċjali biex jaħdmu tletin jum fis-sena.⁵⁵ “Fil-Polonja, pereżempju, “ħaddiema domestiċi” huma kklassifikati f’impjegati differenti fi ħdan il-klassifikazzjoni tal-okkupazzjonijiet u l-ispeċjalizzazzjonijiet (*klasyfikacja zawodów i specjalizacji*). Pereżempju, il-klassifikazzjoni tal-attivitajiet soċjali u domestiċi (*klasyfikacja działalności gospodarczej*) inkluża fil-grupp sebgħa u disgħajn il-kategorija “ħaddiema domestiċi li jimpjegaw unitajiet domestiċi” fl-2008.⁵⁶ Madankollu, xi pajjiżi, bħas-Slovakkja,⁵⁷ ma jirrikonoxxux formalment it-terminu “servizzi personali tad-dar” jew “xogħol domestiku”. Madankollu, dan ma jfissirx li l-miżuri tal-politika soċjali biex jieħdu ħsieb persuni li jeħtieġu kura fid-djar privati ma ġewx u mhux se jittieħdu (eż. il-Liġi l-ġdida dwar is-Servizzi Soċjali fil-Bulgarija, fis-seħħ mill-2020), iżda li dawn il-miżuri jeħtieġ li jiġu kkunsidrati fid-dettal u eżaminati dwar l-importanza tagħhom għas-settur tal-PHC.

Il-PHS jistgħu jkunu regolati fuq il-bażi tat-tip ta’ servizz ipprovdut, iżda wkoll fuq il-bażi tar-relazzjoni ta’ impjegat implikat. Ħafna pajjiżi jieħdu l-pożizzjoni li l-kunċett tal-PHS huwa magħmul minn diversi setturi differenti jew partijiet ta’ diversi setturi differenti, li d-denominatur komuni tagħhom huwa l-post fejn isir ix-xogħol, jiġifieri d-dar. Fi Spanja, pereżempju, żewġ setturi ekonomiċi kompletament separati, regolati minn liġijiet differenti (il-kura soċjali bbażata fid-dar u s-servizzi domestiċi kontra d-djar bħala impjegaturi tal-persunal domestiku), jikkumplikaw l-iżvilupp ta’ approċċ komuni għall-PHS.⁵⁸ Pereżempju, f’pajjiżi bħall-Ġermanja u l-Belġju, is-servizzi ta’ tindif professjonali fi djar privati għandhom l-istess kodiċi NACE bħat-tindif industrijali. Fil-livell tal-UE wkoll, id-diskussjoni tal-PHS bħala settur unifikat hija kkumplikata b’mod ulterjuri minħabba l-kategorizzazzjoni attwali tagħha, billi l-attivitajiet tal-PHS huma koperti minn mill-inqas żewġ kodiċi NACE – NACE 88 “xogħol soċjali mingħajr akkomodazzjoni” u NACE 97 “unitajiet domestiċi bħala impjegaturi ta’ persunal domestiku.”⁵⁹ Dawn il-kodiċijiet jinkludu wkoll attivitajiet addizzjonali li mhumiex assoċjati mal-PHS, li jagħmluha diffiċli biex tinkiseb statistika preċiża tal-livelli ta’ attività għall-ħaddiema tal-PHS. Filwaqt li l-fatt li l-PHS ġeneralment huma assoċjati ma’ setturi differenti huwa riżultat ta’ żviluppi storiċi kumplessi f’kull pajjiż u m’għandhomx ikunu kkunsidrati problematiċi

⁵² Riigi Teataja (2019).

⁵³ ORSEU (2013: 14).

⁵⁴ ORSEU (2013: 50).

⁵⁵ Bódi/Farkas (2019).

⁵⁶ Kindler et al. (2016).

⁵⁷ CELSI (2020).

⁵⁸ 4Quality (2015b: 4).

⁵⁹ Decker/Lebrun (2018: 12).

minnhom infushom, in-nuqqas ta' skambju u kunsiderazzjoni mogħtija lit-trikkib bejn is-setturi differenti involuti fil-PHS ma jirrapreżentax sfida.

Id-dokument prezenti se juża d-definizzjoni tal-UE għall-PHS, minħabba li din tintroduci l-ħtieġa għal diskors madwar l-PHS li jindirizzaw il-kwistjonijiet tas-suq tax-xogħol esperjenzati bejn is-setturi, bħall-professionalizzazzjoni,⁶⁰ it-taħriġ u l-kumpens.

Iż-Żewġ Komponenti Ewlenin tal-PHS: Servizzi ta' Kura u Mhux ta' Kura

Iż-żewġ kategoriji primarji ta' attivitajiet fil-PHS huma xogħol ta' kura u xogħol mhux ta' kura jew riproduttiv. Ix-xogħol tal-kura huwa pprovdut minn indoktratur estern u jikkonċentra fuq il-persuna. Dan jappoġġja l-benessri fiżiku tal-individwi kif ukoll l-aċċess tagħhom għad-drittijiet tal-bniedem u l-partecipazzjoni fil-ħajja tal-komunità.⁶¹ Fil-każ tal-PHS, attivitajiet ta' kura jsiru fid-dar. Attivitajiet mhux ta' kura ġeneralment ikunu ċċentrati fuq oġġett, u jappoġġjaw il-manutenzjoni jew il-preparazzjoni ta' spazju jew oġġett (ara t-Tabella 2). Għalhekk, l-azzjoni li titma' jew tlibbes persuna tista' titqies bħala servizz ta' kura, filwaqt li t-tisjir ta' ikel jew it-tiswija tal-ħwejjeġ ikunu kkunsidrati bħala servizzi mhux tal-kura. Il-modi li bihom il-kura u n-nuqqas ta' kura huma distinti minn xulxin jistgħu jaffettwaw l-aspettattivi stipulati għall-impjegati, l-użi ta' strumenti u l-modi li bihom il-PHS jinftiehm u bħala qasam ta' attività.

Tabella 1: Servizzi ta' Kura u Mhux ta' Kura

Servizzi ta' Kura (iffukati fuq il-persuni)	Servizzi Mhux ta' Kura (iffukati fuq oġġetti)
Appoġġ ta' persuni anzjani	Tindif
Appoġġ ta' persuni b'diżabilità	Tisjir
Kura tat-tfal	Ġardinagġ
	Tiswijiet bażiċi fid-dar

Sors: Cylus and Rand (2019).

Ħafna drabi, huwa preżunt li x-xogħol ta' kura u mhux ta' kura jitwettaq minn impjegati differenti tal-PHS. Madankollu, dan għandu jiġi eżaminat mill-ġdid fid-dawl tad-diskors li qed jiżviluppa madwar il-PHS, billi s-servizzi u l-attivitajiet inkorporati mill-PHS jistgħu jidhru f'diversi arranġamenti u kostellazzjonijiet u jittrikkbu fuq xulxin. Dan it-trikkib iċajpar il-linja bejn l-attivitajiet ta' kura u dawk mhux ta' kura u bejn il-ħaddiema li jagħmlu xogħol ta' kura u dawk li jagħmlu xogħol mhux ta' kura. Perezempju, is-servizzi mhux ta' kura ġeneralment huma magħmulin minn attivitajiet li jistgħu jitwettqu minn membri ta' unità domestika, għalkemm huwa ċar li dan mhuwiex il-każ għal ħafna utenti tal-PHS li huma anzjani jew li għandhom diżabilità. Fil-każ tal-PHS, dawn huma esternalizzati b'mod eligibbli għall-paga lil membri li

⁶⁰ Ara l-Glossarju.

⁶¹ EASDP (2019a).

mhumieq fl-unità domestika. Utenti tal-PHS li huma anzjani jew li għandhom diżabilità, madankollu, jistgħu ma jkunux fizikament kapaċi jwettqu attivitajiet mhux ta' kura b'mod indipendenti, u għalhekk jeħtiegu appoġġ għal attivitajiet tradizzjonali mhux ta' kura. Dan iqajjem id-domanda dwar jekk il-karatterizzazzjoni ta' attività tal-PHS bħala kura mqabbla man-nuqqas ta' kura għandhiex tkun determinata mill-bżonnijiet u l-ħiliet tal-utent pjuttost milli n-natura tal-attività nnifisha. Dan juri wkoll l-importanza li jitqies l-iskop ta' attività, kif ukoll il-qafas, il-finanzjament u aspetti oħra tagħha biex jgħinu li ssir distinzjoni bejn servizzi ta' kura u mhux ta' kura u tinzamm id-distinzjoni bejn it-tnejn li huma meta dan ikun meħtieġ.

Barra minn hekk, f'xi arranġamenti tax-xogħol, l-impjegati tal-PHS huma mitluba jew mistennija jwettqu attivitajiet barra l-ambitu ġenerali tar-rwol tagħhom. Pereżempju, fornitur tal-kura jista' jgħin lil persuni anzjani jew persuni b'diżabilità billi jippreparalhom l-ikel jew iwettaq tindif. Għall-kuntrarju, il-fornituri mhux tal-kura fi djar li għandhom anzjani, persuni b'diżabilità jew tfal zgħar jistgħu jaraw li l-kompiti tagħhom jiġu estiżi biex jinkludu attivitajiet ġeneralment assoċjati mal-kura. Il-kapaċità ta' individwu li jaqleb minn xogħol ta' kura għal xogħol mhux ta' kura jew viċi versa, sa ċertu punt huwa kwistjoni tas-sett ta' ħiliet ta' dik il-persuna u ta' kif ikun gie stabbilit l-arranġament tal-impjeg.

Madankollu, huwa importanti wkoll li jiġu rrispettati d-differenzi bejn l-attivitajiet ta' kura u dawk li mhumieq ta' kura, minħabba r-responsabbiltajiet, il-ħiliet u l-profili tax-xogħol differenti li jinvolvu. Il-kwistjoni tal-għoti ta' appoġġ ta' kuljum lil persuna vulnerabbli hija kwistjoni sensittiva ħafna, li tirrikjedi taħriġ u ħiliet adegwati li għandhom ikunu rikonoxxuti bħala tali. L-impatt li jista' jkollu żball magħmul minn ħaddiem li jieħu ħsieb in-nies fuq il-ħajja ta' xi ħadd – f'ħafna ċirkostanzi – huwa ħafna iktar serju, minn dak ta' ħaddiem fid-dar li jagħmel xogħol mhux ta' kura, pereżempju jagħmel tindif jew ġardinaġġ. Filwaqt li huwa importanti li jiġi diskuss trikkib possibbli, huwa daqstant importanti li r-responsabbiltajiet differenti li jista' jkollhom il-ħaddiema ma jiġux issimplifikati, sempliċement minħabba l-fatt li t-tnejn li humajisiru fid-dar ta' xi ħadd.

Xi strumenti jagħtu rendikont tat-trikkib bejn il-ħtiġijiet ta' kura u dawk ta' nuqqas ta' kura billi jħallu d-direzzjoni tar-rizorsi fid-diskrezzjoni tal-utent, filwaqt li oħrajn jispeċifikaw b'mod ċar kif u għal liema raġuni jista' jintuża strument. Pereżempju, l-allowance għall-attenzenza fl-Italja hija benefiċċju fi flus iddisinjat biex joffri appoġġ lil persuni anzjani u persuni b'diżabilità li jgħixu b'mod indipendenti. Dan mhuwix mezz ittestjat u l-fondi jistgħu jintefqu skont il-bżonnijiet tar-riċevitur. Għalkemm dan l-istrument jippermetti t-trikkib tal-ħtiġijiet tal-kura u dawk mhux tal-kura, ma jipprijoritizzax neċessarjament ix-xogħol iddikjarat, u wkoll mhuwix disponibbli biżżejjed biex jissodisfa d-domanda.⁶² Fir-Repubblika Ċeka, l-allowances għall-kura kull xahar jimmiraw ukoll lejn popolazzjonijiet vulnerabbli, iżda dan il-benefiċċju tal-flus ibbażat fuq il-ħtiġijiet jispeċifika li l-flus għandhom jintefqu fuq għajjnuna għall-kura fid-dar u/jew kura pprovduta bis-servizzi soċjali.⁶³ Fi Spanja, strument imsejjaħ il-liġi tad-dipendenza tipprovdi għajjnuna lill-individwi vulnerabbli bbażata fuq il-ħtiġijiet tagħhom. Għalkemm xi għajjnuna tingħata direttament bħala servizzi in natura, f'xi każijiet din tista' tingħata bħala benefiċċju finanzjarju, biex tintuża għal servizzi ta' kura u mhux ta' kura.⁶⁴ Fatt interessanti huwa li l-benefiċċju jista'

⁶² Manoudi et al. (2018).

⁶³ 4Quality (2015a: 7).

⁶⁴ IMPact (2014c).

jhallas ukoll ħaddiema informali, u f'xi każijiet jiġi użat biex iħallas lil membri tal-familja biex iservu bħala persuni li jipprovdu kura, pjuttost milli jiġu impjegati ħaddiema esterni tal-PHS.⁶⁵

Strumenti oħrajn jiffokaw fuq servizzi partikolari, iżda huma miftuħa għall-gruppi tal-utenti kollha. Pereżempju, il-vawċers tas-servizzi ("titres-services") Belġjani jistgħu jinxtraw minn kulhadd, iżda jintużaw esklussivament għal servizzi relatati mar-riproduzzjoni mhux ta' kura.⁶⁶ Fl-Iżvezja, l-istrumenti RUT u ROT huma miftuħin għall-gruppi ta' utenti kollha, madankollu s-servizzi huma ffokati prinċipalment fuq attivitajiet mhux ta' kura li ma jeħtieġu ebda taħriġ speċifiku u jsiru fid-dar.⁶⁷

Żvilupp ulterjuri tal-PHS jista' jgħin biex jiġi identifikat liema ħiliet huma meħtieġa għal liema kompiti. Dan jista' jindika fejn jista' jkun utli t-taħriġ jew jekk iċ-ċertifikazzjonijiet⁶⁸ jistgħux jgħinu lill-impjegati jwessgħu l-ħiliet tagħhom u joħolqu aktar trasparenza lill-utenti dwar is-servizzi li jistgħu jipprovdu l-impjegati u l-intrapriži. Opportunitajiet ta' taħriġ u ta' trasparenza tal-ħiliet akbar jistgħu jgħinu biex jiġi żgurati li l-aspettattivi wiesgħin tal-utenti tal-PHS ikunu allinjati aħjar mal-limitazzjonijiet tal-istrumenti ta' politika u li l-impjegati tal-PHS ikunu kwalifikati u jkollhom il-ħiliet meħtieġa biex jibbenefikaw minn strumenti definiti b'mod iktar strett.

Huwa importanti li r-rikonoxximent tal-ħiliet jiġi marbut ma' bidliet fil-paga, il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-perkorsi tal-karriera. Ir-rikonoxximent ta' trikkib potenzjali f'ħiliet bejn elementi differenti ta' PHS m'għandux iwassal biex idgħajjed il-valur mogħti lil tali ħiliet, inklużi l-bidliet imsemmijin qabel.

Id-differenza bejn kura u nuqqas ta' kura għandha wkoll implikazzjonijiet fuq kif il-PHS jinftiehem fis-setturi li jkunu assoċjati magħhom u jista' jkollha impatt fuq l-organizzazzjoni. Pereżempju, fil-Finlandja, il-ħaddiema mhux tal-kura huma organizzati minn union separata, PAM (Palveluajoen Ammattilitto), minħabba li huma kkunsidrati bħala impjegati privati, ġeneralment impjegati direttament mill-unitajiet domestiċi. B'kuntrast ma' dan, ħafna ħaddiema fil-Finlandja li jipprovdu kura huma impjegati pubbliċi u għalhekk huma organizzati minn unions tas-settur pubbliku. B'mod simili, l-organizzazzjonijiet tal-impjegaturi fil-Finlandja jirrikonoxxu wkoll din id-differenza pubblika/privata.⁶⁹ F'pajjiżi oħrajn, hemm organizzazzjonijiet ta' impjegaturi differenti li jirrapprezentaw aspetti differenti tal-PHS u jikkonsultaw mat-trejdjunjins li jirrapprezentaw lill-ħaddiema impjegati fis-subsetturi rispettivi tal-PHS.

Arranġamenti tax-Xogħol

Id-definizzjoni u l-fehim tal-PHS jeħtieġ li wieħed ikollu idea ċara rigward ir-relazzjonijiet bejn:

- **Utent:** l-individwu jew l-unitajiet domestiċi li jesternalizzaw attivitajiet tal-PHS;

⁶⁵ 4Quality (2015b: 6).

⁶⁶ Minkejja li huma miftuħin u aċċessibbli għall-gruppi tal-utenti kollha, il-vawċers tas-servizzi (titres-services) żviluppaw grupp ta' utenti partikolarment qawwi fost l-anzjani, li juri r-rwol kumplementari jew supplimentari tal-arranġamenti tradizzjonali tal-kura u mhux tal-kura.

⁶⁷ Anxo/Ericson (2017).

⁶⁸ Iċ-ċertifikazzjonijiet fil-PHS ħafna drabi jirreferu għal servizzi mhux ta' kura, peress li l-professjonijiet tal-kura għandhom it-tendenza li jkollhom diplomi, eżamijiet formalizzati, u forum oħra ta' regolamenti.

⁶⁹ Mather (2015: 25).

- **Impjegat:** il-ħaddiem imħallas biex iwettaq attivitajiet tal-PHS;
- **Organizzazzjoni:** intermedjarja li xi kultant tiġi mqabba sabiex tipprovi medjazzjoni fir-relazzjoni bejn utent u impjegat;

Gvern: l-istanza ċentrali li tistabbilixxi r-regoli billi tipprovi finanzjament, toħloq u timplimenta standards legali, tiżviluppa strumenti, tirregola l-kuntratti u twettaq spezzjonijiet.

L-arranġamenti tax-xogħol bejn l-operaturi fil-PHS jieħdu forom differenti:

- **Impjeg dirett:** Għalkemm dan m'għadux it-tip ta' impjeg⁷⁰ ewlieni, huwa komuni f'ħafna pajjiżi inkluż Franza, Spanja, l-Italja, ir-Rumanija,⁷¹ il-Ġermanja, in-Netherlands u Malta. Dan huwa kkaratterizzat mill-fatt li l-utent jaġixxi legalment bħala l-impjegatur ta' ħaddiem tal-PHS. Fl-Italja, Franza u l-Ġermanja negozjar kollettiv jinkludi wkoll arranġamenti ta' impjeg dirett,⁷² filwaqt li fin-Netherlands u Malta, l-impjegati tal-PHS li huma impjegati b'mod dirett ma jibbenefikawx minn negozjar kollettiv.⁷³ F'xi pajjiżi, l-impjeg dirett jieħu l-forma ta' arranġamenti ta' għajxien fid-dar, li jfisser li l-impjegat jgħix mal-utent. Dan huwa partikolarment komuni f'pajjiżi Mediterranji, bħal Spanja.⁷⁴ Bit-tkabbir tal-baġits personali, kif ukoll tal-pjattaformi online, l-impjegati diretti se jerggħu jikbru, għalkemm forsi taħt forom differenti.
- **Intermedjarju jew fornitur tas-servizz:** L-arranġamenti ta' fornitur tas-servizz issa jikkostitwixxu l-maġġoranza tal-arranġamenti tal-PHS fl-UE.⁷⁵ Il-forniment ta' servizzi tal-kura fid-dar ukoll ser jiżdied fil-futur bħala riżultat tal-aspettattivi li jinbidlu u l-impatt dejjem jikber tad-drittijiet tal-bniedem fuq il-provvediment ta' kura soċjali; jiġifieri s-servizzi għandhom jiġu pprovduti fl-ambjent tan-nies.

F'dan l-arranġament, imsejjaħ relazzjoni ta' impjeg trijangolari, l-utent jagħmel kuntratt ma' organizzazzjoni esterna ta' parti terza biex tipprovi servizzi tal-PHS. Dik l-organizzazzjoni timpjega ħaddiema individwali tal-PHS bħala impjegati li jaħdmu fi djar privati, iżda ġeneralment jirċievu pagi u benefiċċji permezz tal-organizzazzjoni. Il-Belġju għandu sistema ta' fornitur tas-servizzi żviluppata b'mod sod u sostnuta pubblikament, li l-istandards tal-impjeg tagħha huma stabbiliti minn ftehim kollettiv u l-intrapriżi huma responsabbli għall-amministrazzjoni tal-pagi u l-benefiċċji.⁷⁶ Il-Finlandja wkoll għandha arranġamenti intermedjarji b'saħħithom kif ukoll negozjar kollettiv b'saħħtu.⁷⁷ Varjant reċenti tal-arranġament intermedjarju jinvolti l-iżvilupp ta' pjattaformi online. F'pajjiżi bħall-Awstrija, il-Ġermanja, id-Danimarka u l-Irlanda, qed jintużaw pjattaformi online biex isibu utenti li jaqblu ma' individwi li joffru attivitajiet ta' tindif, catering, kura tat-tfal/supervizjoni, artiġjanat u tiswijiet fid-dar.⁷⁸

L-arranġament tal-fornitur tas-servizz jista' jinvolti **individwi li jaħdmu għal rashom**, ħafna drabi x'aktarx f'servizzi mhux tal-kura. Fil-każ ta' fornituri tas-servizzi li jaħdmu għal rashom, l-"organizzazzjoni"

⁷⁰ Xi sorsi jindikaw li madwar 30 fil-mija tal-arranġamenti fl-UE bħalissa huma impjeg dirett, għalkemm din iċ-ċifra tista' tirrifletti b'mod iktar preċiż is-servizzi mhux ta' kura taħt NACE 97.

⁷¹ Decker/Lebrun (2018: 17).

⁷² Mather (2015: 28).

⁷³ Mather (2015: 28).

⁷⁴ Hobson/Bede (2015: 337).

⁷⁵ Decker/Lebrun (2018).

⁷⁶ Mather (2015: 21f.).

⁷⁷ Mather (2015: 28).

⁷⁸ Manoudi et al. (2018: 54).

tikkonsisti kompletament mill-impjegat/sid l-intrapriża tal-PHS, li jagħmel kuntratt dirett mal-utenti. Jekk jirreġistra lilu nnifsu bħala impriża, l-impjegat/is-sid jista' jibbenefika minn karatteristiċi regolatorji tal-istrumenti nazzjonali, madankollu l-isfidi li ħafna drabi huma assoċjati ma' impjieg dirett, bħat-trasparenza, impjieg prekarju, id-drittijiet tax-xogħol u l-protezzjoni soċjali għandhom problematiċi.⁷⁹ L-lżvezja hija eżempju ta' pajjiż li fih il-fornituri tas-servizzi għandhom ikunu kumpaniji rreġistrati legalment sabiex jipparteċipaw fiż-żewġ strumenti primarji tal-PHS li permezz tagħhom l-utenti jkunu eliġibbli għal tnaqqis tat-taxxa. Billi dawn il-kumpaniji rreġistrati jistgħu jkunu entitajiet magħmulin minn individwu wiehed li jaħdem għal rasu,⁸⁰ fl-lżvezja, l-intrapriża ħafna drabi hija sinonima mal-impjegat.

Sfidi għall-Formalizzazzjoni tal-PHS

Filwaqt li l-impjieg dirett, l-impjieg intermedjarju u l-impjieg indipendenti huma eżempji tal-kostellazzjonijiet komuni tal-arranġamenti tax-xogħol regolari, l-ikbar sfida li tostakola l-iżvilupp tal-PHS hija l-propensità tagħhom lejn arranġamenti ta' xogħol mhux iddikjarati. F'ħafna każijiet, l-utenti u l-impjegati jibqgħu jagħzlu relazzjonijiet mhux iddikjarati, anke fil-preżenza ta' strumenti maħsuba biex jincentivaw ix-xogħol iddikjarat, minħabba l-lakuni u n-nuqqasijiet fil-qafas regolatorju eżistenti. Uħud mill-impjegati m'għandhomx l-għażla li jiddikjaraw ir-relazzjonijiet tal-impjieg tagħhom, peress li huwa diffiċli jew mhux possibbli li ċittadini ta' pajjiżi terzi jiksbu permessi tax-xogħol għal PHS. Fi żmien qasir, l-arranġamenti mhux iddikjarati huma spiss attraenti għall-utenti u l-impjegati. L-arranġamenti mhux iddikjarati ġeneralment jiswew inqas. Barra minn hekk, l-utenti jistgħu jiffrankaw xogħol amministrattiv żejjed u fil-każ tal-ħaddiema, in-nuqqas ta' kontribuzzjonijiet soċjali u taxxi jista' jwassal biex il-ħlas fis-siegħa għal xogħol mhux iddikjarat ikunu oġġla milli dak għal xogħol iddikjarat. L-isfidi għall-formalizzazzjoni tal-PHS jistgħu jiġu kklassifikati skont l-isfidi relatati mal-aċċessibbiltà, is-sostenibbiltà, it-trasparenza u l-funzjonalità:

- **Aċċessibbiltà u sostenibbiltà tal-PHS:** F'ħafna każijiet, ix-xogħol mhux iddikjarat huwa meqjus bħala iktar affordabbli għall-utenti jew jirriżulta f'kampens oġġla għall-impjegati. Il-vawċer Awstrijak, Dienstleistungsscheck (DLS), użat għal servizzi mhux ta' kura, huwa eżempju ta' strument li gie kkritikat minħabba kwistjonijiet ta' finanzjament. Il-prezz għoli għal kull vawċer jagħmlu mhux attraenti u mhux kompetittiv għall-utenti meta mqabbel ma' xogħol mhux iddikjarat. Barra minn hekk, dan huwa meqjus bħala burokratiku u restrittiv wisq fir-rigward tat-tul tal-kuntratt (limitat għal xahar b'tiġdid) u l-limiti baxxi ta' qligħ.⁸¹ In-nuqqas ta' benefiċċji inklużi tal-qgħad u tal-pensjoni jkompli jkun ta' diżincentiv ta' din is-sistema għall-impjegati.⁸²
- **Trasparenza u funzjonalità/sempliċità tar-regolamenti:** Ix-xogħol mhux iddikjarat jippersisti wkoll meta l-istrumenti huma kkunsidrati invażivi jew ikkomplikati wisq, jew meta ċerti utenti jew impjegati jiffaċċjaw ostakli biex jużaw l-istrumenti eżistenti jew ma jkunux konxji dwar jekk humiex

⁷⁹ F'xi pajjiżi tal-UE, meta l-ħaddiema migranti ma jkunux jistgħu jiksbu permess tax-xogħol bħala ħaddiema domestiċi, xi kultant ikunu jistgħu jirreġistraw bħala ħaddiema li jaħdmu għal rashom sabiex jaħdmu "b'mod regolari."

⁸⁰ IMPact (2014d).

⁸¹ ILO (2016).

⁸² Kummissjoni Ewropea (2017b).

intitolati li jużaw strument jew le. Grupp wiehed ta' impjegati li huwa spiss affettwat jikkonsisti f'cittadini ta' pajjiżi terzi, fuq il-bażi ta' kwistjonijiet ta' politika barra mill-PHS. Pereżempju, l-istatus tar-residenza ta' cittadin ta' pajjiż terz jista' jagħmilha diffiċli għall-utent biex jimpjegah taħt il-liġijiet eżistenti. Fil-Belġju, minkejja sistema ta' vawċers żviluppata sew, l-arranġamenti mhux iddikjarati jippersistu meta jiġu ingaġġati migranti irregolari, minħabba sistema insuffiċjenti għar-regolarizzazzjoni permezz tax-xogħol⁸³. Eżempju kontra dan huwa fil-każ tal-Italja, li fih il-ftehimiet kollettivi tal-PHS jinkludu ħaddiema mingħajr dokumenti.⁸⁴ It-trasparenza u l-funzjonalità jistgħu wkoll jillimitaw l-utenti. L-utent jista' ma jikkwalifikax biex jixtri PHS billi juża l-istrumenti disponibbli, minħabba li ma jissodisfawx ċerti kundizzjonijiet stabbiliti minn qabel, bħall-età, l-istat tas-saħħa u d-dħul. Bl-istess mod, id-definizzjoni stretta ta' strument tista' teskludi s-servizzi li jeħtieġ l-utent.

Valutazzjoni tal-Istrumenti li Jappoġġjaw l-Iżvilupp tal-PHS

Kif deskritt fit-taqsimha ta' qabel, il-PHS ibatu minn nuqqas ta':

- Trasparenza tas-servizzi: l-estent sa fejn l-iskop u l-karatteristiċi ta' strument huma ċari u jistgħu jinftiehm u mill-partijiet kollha;
- Aċċessibilità tas-servizzi: il-kapaċità tal-utenti u tal-impjegati kollha li jużaw strument;⁸⁵
- Funzjonalità tas-servizzi: l-estent sa fejn strument jaħdem kif maħsub;
- Sostenibilità tas-servizzi: il-grad sa fejn strument jista' jkompli jissodisfa l-ħtiġijiet tal-PHS tal-pajjiż għall-futur prevedibbli.

L-approċċi tal-politika eżistenti li jindirizzaw dawn l-isfidi jaqgħu fi tliet kategoriji: finanzjament, ġestjoni tal-proċessi u l-ġestjoni tal-kwalità. Fit-Tabella 2, l-approċċi possibbli għal kull sfida huma kkunsidrati mill-perspettiva tal-utenti u tal-impjegati.

⁸³ Magalhães (2015: 6).

⁸⁴ Mather (2015: 29).

⁸⁵ Nota: Kull strument ma jistax ifittex li jindirizza l-aċċessibilità għall-gruppi kollha. Pajjiż li jfittex li jiżviluppa settur tal-PHS robust u komprensiv ħafna drabi jiżviluppa strumenti uniċi li jindirizzaw kull grupp fil-mira separatament.

Tabella 2: Sfidi għall-PHS u Approċċi Eżistenti

Sfidi	Approċċi għall-isfidi		
	Finanzjament	Ipproċessar	Ġestjoni tal-Kwalità
Trasparenza	<p>Utent: Il-politiki jipprovdu informazzjoni ċara u aċċessibbli pubblikament dwar l-ispiza tal-użu tal-istrumenti (eż. il-prezz tal-vawċers, pagi kull siegħa/kull xahar li għandhom jithallsu lill-impjegat)</p> <p>Impjegat: komunikazzjoni ċara dwar il-ħlas u l-pagi, inkluża informazzjoni dwar ftehimiet kollettivi</p>	<p>Utent: L-istrumenti jiċċaraw ir-rwoli tal-organizzazzjoni (meta disponibbli) u kif tohloq u tirreġistra kuntratti mal-impjegati</p> <p>Impjegat: Ir-responsabbiltajiet tal-organizzazzjoni (jekk disponibbli) u tal-utent huma ċari, fir-rigward ta' kuntratti, ħlas, benefiċċji, kontribuzzjonijiet</p>	<p>Utent: L-istrument jipprovdi mod sempliċi biex jiġu evalwati l-ħiliet u r-reputazzjoni ta' organizzazzjoni jew impjegat qabel l-impjieg</p> <p>Impjegat: Il-politiki li jipprovdu informazzjoni dwar opportunitajiet ta' taħriġ u ċertifikazzjoni, l-informazzjoni dwar liema ħiliet huma meħtieġa għal liema impjegi huma ċari.</p> <p>Utent u Impjegat: Ir-regolamenti/ill-ftehimiet kollettivi dwar l-impjieg huma ċari u magħrufin miż-żewġ partijiet.</p>
Aċċessibilità	<p>Utent: Investiment pubbliku biex jiġi żgurat li s-servizzi jistgħu jintużaw minn persuni b'diversi livelli ta' dħul</p>	<p>Utent: Il-proċessi huma faċli biex jintużaw (pereżempju l-kuntratti jistgħu jinholqu faċilment, il-vawċers jistgħu jinxtraw faċilment) u l-postijiet għall-istrumenti tax-xiri huma konvenjenti</p>	<p>Utent: Informazzjoni dwar il-ħiliet tal-impjegati jew il-kwalità tal-organizzazzjoni hija disponibbli</p> <p>Impjegat: It-taħriġ u ċertifikazzjoni huma disponibbli għall-impjegati kollha interessati. Ir-regolamenti dwar l-impjegi inkluż il-monitoraġġ tax-xogħol, mekkanizmi ta' ilmenti u rimedji jkopru l-impjegati kollha, irrISPETTIVAMENT mill-istatus.</p>
Funzjonalità	<p>Utent: Il-punt tal-prezz tal-istrument jappoġġja l-frekwenza tal-użu mixtieqa jew meħtieġa</p> <p>Impjegat: L-istrument jirriżulta fil-ħlas mistenni u l-impjegati jircievu biżżejjed xogħol biex jiġġustifikaw aktar involviment fil-qasam</p>	<p>Utent u impjegat: Il-proċessi jirriżultaw f'fornituri tas-servizzi li jistgħu jiġu identifikati faċilment b'mod ċar, u f'kuntratti ġusti li jistgħu jinftehemu mill-partijiet kollha</p>	<p>Impjegat: L-istandards d-drittijiet minimi tal-impjieg huma infurzati.</p> <p>Utent u impjegat: Offerti ta' taħriġ u ċertifikazzjoni jaqblu mal-ħtiġijiet eżistenti.</p>

<p>Sostenibbiltà</p>	<p>Ġenerali: Effett ta' rkupru li jissodisfa jew jeċċedi l-investment pubbliku</p> <p>Utent: L-użu ripetut ta' strument huwa affordabbli</p> <p>Impjegat: Il-livell tal-paga jippermetti lill-impjegat ikompli jissodisfa l-bżonnijiet finanzjarji proprji għall-awtosuffiċjenza, u l-kontribuzzjonijiet li jirriżultaw jipprovdu xibka ta' sigurtà</p>	<p>Ġenerali: ufficiċji għall-iproċessar jidhlu fis-sistemi eżistenti ta' governanza, siti għall-bejgħ ta' strumenti</p> <p>Utent u impjegat: il-proċessi jippermettu relazzjonijiet estiżi/kontinwi bejn l-utent u l-impjegat jekk mixtieq. Skemi ta' permessi tax-xogħol għal ċittadini ta' pajjiżi terzi jippermettu arrangamenti ta' xogħol kontinwi, ġusti u regolari.</p>	<p>Impjegat: Il-programmi ta' taħriġ u ċertifikazzjoni jippreparaw lill-impjegat għal xogħol kontinwu fil-qasam u/jew ħiliet biex jipprepara għal xogħol b'ħiliet iktar għoljin.</p>
-----------------------------	--	--	---

Sors: Cylus and Rand (2019).

Il-Mekkanizmi fl-Istrumenti tal-PHS

Il-mekkanizmi mibnija fi strumenti tal-PHS jindirizzaw erba' sfidi direttament (ara t-Tabella 3), billi jikkunsidrawhom mill-perspettiva ta' attur wieħed jew aktar minn wieħed (l-impjegat, l-utent jew l-organizzazzjoni). L-isfidi għandhom jintlaħqu permezz ta' strateġiji jew approċċi differenti li jiffokaw fuq kif jistgħu jiġu mtejbja l-iffinanzjar, il-ġestjoni tal-proċess u l-kwalità. Ħafna drabi mekkanizmi multipli qegħdin jaħdmu simultanament fi strument ta' politika wieħed. Huwa għalhekk li strumenti bħal, pereżempju, il-vawċers soċjali jidhru u jaġixxu b'mod differenti fi Stati Membri differenti.

Tabella 3: Interazzjoni bejn il-Mekkanizmi u l-Istrumenti

Mekkanizmu	Strument	Manifestazzjoni tal-mekkanizmu permezz tal-istrument
<p>Finanzjament</p>	<p>Agġustament jew eżenzjoni tal-kontribuzzjoni soċjali</p>	<p>L-istrumenti jistgħu jeżentaw lill-utenti jew lill-impjegati mill-kontribuzzjonijiet f'isem l-impjegat, bħall-pensjoni jew diversi assigurazzjonijiet.</p>
	<p>Tnaqqis fuq id-dhul jew kreditu</p>	<p>L-utenti jistgħu jkunu eligibbli għal incentivi fiskali bbażati fuq l-ammont ta' flus li jintefqu kull sena fuq il-PHS.</p>
	<p>Tnaqqis jew eżenzjoni tal-VAT</p>	<p>L-organizzazzjonijiet li jipprovdu l-PHS jistgħu jibbenefikaw minn tnaqqis jew eżenzjoni mir-rati tal-VAT.</p>

Ġestjoni tal-Proċess	Vawċers soċjali	Il-vawċers soċjali jistgħu jgħinu biex jirregolaw u jissimplifikaw ir-registrazzjoni tal-impjegati u jiffaċilitaw l-aċċess għal mekkaniżmi ta' finanzjament.
	Uffiċċji amministrattivi ċentrali	L-uffiċċji amministrattivi jistgħu jagħmlu r-registrazzjoni tal-impjegati ċentrali u simplifikata. Huma jistgħu jipprovdu informazzjoni u appoġġ lill-utenti u lill-impjegati.
Ġestjoni tal-Kwalità	Programmi ta' taħriġ u ċertifikazzjoni	Dawn l-offerti ta' kwalifika jgħinu biex jiżviluppaw il-hiliet tal-impjegati u jipprovdu standards għall-kwalità biex tinbena l-fiduċja fost l-utenti.
	Marki u tikketti	L-organizzazzjonijiet jistgħu jużaw marki u tikketti stabbiliti biex jassiguraw lill-utenti u jistabbilixxu standards fost l-impjegati.

Sors: Cylus and Rand (2019).

Il-mekkanizmi li jikkunsidraw il-**finanzjament** tal-PHS ħafna drabi jimmiraw li jnaqqsu l-ispejjeż tas-servizzi għall-utent filwaqt li jiżguraw li l-ħlas għall-impjegat jiżdied jew jibqa' kompetittiv mal-pagi tas-suq mhux iddikjarati. Barra minn hekk, ħafna servizzi ta' kura huma mistennija li jkunu mingħajr ħlas, mill-inqas f'uhud mill-pajjiżi kkunsidrati.

Il-vawċers soċjali għal servizzi li mhumiex ta' kura jistgħu jieħdu varjetà ta' forom. F'uhud, l-utenti jhallsu rata bil-quddiem biex jixtru l-vawċer, iżda l-impjegati ġeneralment jirċievu rata ta' ħlas supplimentata. Fi Franza, il-vawċers tas-CESU għandhom żewġ verżjonijiet ewlenin:

- **CESU Dikjarattiv:** Din il-formola sservi wkoll bħala dikjarazzjoni ta' impjeg dirett lill-gvern.⁸⁶ L-unitajiet domestiċi jirrapurtaw kemm ikun ħadem sigħat fix-xahar l-impjegat u l-paga netta għal kull siegħa. Is-CESU Dikjarattiv, imsejjaħ CESU, jappoġġja l-arranġamenti ta' impjeg dirett li jiddominaw fi Franza⁸⁷ u huwa kkombinat ma' kreditu tat-taxxa ta' 50 fil-mija. Il-paga fis-siegħa għandha tkun stabbilita 'il fuq mil-livell tal-paga minima.
- **CESU imħallas minn qabel:** Din il-formola għandha żewġ għażliet. Jista' jkun iffinanzjat u mqassam minn impjegatur lill-impjegati tiegħu/tagħha bħala benefiċċju addizzjonali mhux monetarju jew mill-gvernijiet lokali bħala benefiċċji soċjali. L-entitajiet ta' finanzjament jordnaw u jqassmu vawċers imħallsin minn qabel lil impjegati jew residenti fil-bżonn, rispettivament. Ir-riċevitur tal-vawċer jista' jużahom biex iħallas għall-bżonnijiet kollha tal-PHS jew parti minnhom.⁸⁸

Fil-Belġju, l-utent jixtri ċertu numru ta' vawċers mingħand kumpanija emittenti u jagħti vawċer wieħed lill-impjegat għal kull siegħa maħduma. Il-prezz tal-vawċer huwa stabbilit mill-awtoritajiet pubbliċi. L-impjegat jipprezenta l-vawċers lill-organizzazzjoni intermedjarja, fejn ikun impjegat, u jirċievi paga regolari

⁸⁶ IMPact (2014b).

⁸⁷ Farvaque (2015: 3).

⁸⁸ IMPact (2014b); Kummissjoni Ewropea/EFSI (2018).

flimkien ma' benefiċċji lura. L-organizzazzjoni tibgħat il-vawċers lill-kumpanija emittenti u għalihom tircievi somma ta' flus li tkun giet issussidjata minn fondi tal-gvern reġjonali.⁸⁹ Dan il-mudell jikkonforma mar-relazzjonijiet ta' impjeg triangolari komuni fil-Belġju. Fil-każ ta' allowances ta' flus kontanti għall-kura, bħall-allowance Taljana għall-attendenza, l-utenti jircievu somma speċifika ta' flus mill-gvern kull xahar, li jistgħu jużawha biex iħallsu l-prezz tas-suq għal servizzi direttament lil impjegat.⁹⁰

L-istrumenti jistgħu jikklassifikaw ix-xogħol tal-PHS ukoll bħala kategorija speċifika ta' impjeg li tirrikjedi kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali aktar baxxi, kif huwa l-każ bil-“Minijob” Ġermaniż. Minijobs jillimitaw lill-impjegati għal €450 fix-xahar mid-dħul jew għal impjeg limitat għal tliet xhur fis-sena. In-numru ta' sigħat li jistgħu jinħadmu huwa limitat mill-paga minima. Minħabba l-istatus tal-impjeg limitat tagħhom, il-ħaddiema impjegati taħt ir-reġim tal-Minijob huma eżentati mill-kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali u l-ammont ta' kontribuzzjonijiet min-naħa tal-impjegatur huma mnaqqas ukoll.⁹¹ Filwaqt li x-xogħol domestiku mwettaq taħt l-iskema tal-Minijob ma jstax jitqies bħala ekwivalenti għal impjeg sħiħ, dan l-arrangament irriżulta li kien ta' benefiċċju għal ċerti tipi ta' ħaddiema⁹² kif ukoll fil-prevenzjoni sa ċertu punt tal-użu ta' xogħol mhux iddikjarat, speċjalment fir-rigward tal-unitajiet domestiċi tal-anzjani.⁹³ Id-Dienstleistungsscheck fl-Awstrija għandu funzjoni ibrida, fejn l-utenti jħallsu kontribuzzjoni żgħira għall-assigurazzjoni tal-inċidenti tal-impjegati, madankollu l-pensjoni u l-assigurazzjoni tas-saħħa huma esklużi mill-ispejjeż tal-utent. L-impjegati jistgħu jagħzlu li jħallsu l-assigurazzjoni tal-pensjoni u tas-saħħa b'rata fissa fix-xahar.⁹⁴

Il-finanzjament tal-istrumenti tal-PHS jista' jinvolvi wkoll sussidji tat-taxxa, li ġeneralment jibbenefikaw lin-naħa tal-utent, pjuttost milli l-impjegat jew l-organizzazzjoni. Dawn jistgħu jieħdu l-forma ta' tnaqqis tat-taxxa jew kreditu tat-taxxa⁹⁵ kif ukoll rati mnaqqsa tal-VAT. L-istrument ġeneralment jispeċifika d-daqs massimu tal-kreditu tat-taxxa jew tnaqqis tat-taxxa, ikkalkulat fuq il-bażi tal-ħtieġa tal-unità domestika jew fuq rati fissi standard. B'xi strumenti, il-kumpaniji jistgħu wkoll jieħdu vantaġġ mill-benefiċċji tat-taxxa meta jixtru vawċers soċjali u mbaġħad iqassmuhom bħala benefiċċju mhux intaxxat lill-persunal tagħhom għax-xiri ta' servizzi tal-PHS. Żvantaġġ għall-benefiċċji tat-taxxa huwa li ħafna drabi huma inqas ta' benefiċċju għal utenti rtirati jew qiegħda, li mhux neċessarjament iħallsu t-taxxa fuq id-dħul.⁹⁶

Il-mekkanizmi tal-**ġestjoni tal-proċess** għandhom l-għan li jgħinu lill-atturi fil-PHS jinteragixxu ma' xulxin iktar faċilment. Pereżempju, l-istrumenti jistgħu jiddeterminaw il-modi li bihom l-utenti jaċċessaw is-servizzi tal-PHS. Ix-xiri tal-vawċers soċjali jista' jsir iktar faċli billi dawn jinbiegħu f'gabbani jew online. Fil-Belġju, il-bejgħ tal-vawċers tas-servizz huwa organizzat fuq paġna web ufficjali ffinanzjata u ġestita mill-awtoritajiet reġjonali, filwaqt li l-ġestjoni tas-sistema tal-vawċer tas-servizz ingħatat mit-tliet reġjuni

⁸⁹ Informatie Vlaanderen (2020).

⁹⁰ Grumiau (2012).

⁹¹ Madankollu, ħaddiema tal-minijobs huma intitolati għal assicurazzjoni tal-inċidenti tal-impjegati.

⁹² Dawn huma ħaddiema li għandhom disturbi fiżiċi, li ma jhossuhomx lesti biex jaħdmu barra mid-dar, persuni rtirati, li għandhom l-opportunità li jibqgħu attivi u jaqilgħu dħul addizzjonali, kif ukoll persni f' sitwazzjonijiet tranzitorji, li jfittxu punt ta' dħul ta' livell baxx fis-suq tax-xogħol.

⁹³ Larsen, Christa, kumment espart, 06.03.2020.

⁹⁴ Versicherungsanstalt öffentlicher Bediensteter, Eisenbahnen und Bergbau (2020).

⁹⁵ Tnaqqis tat-taxxa jbaxxi d-dħul taxxabli ġenerali ta' individwu, filwaqt li kreditu tat-taxxa jnaqqas l-ammont ta' taxxa dovuta minn individwu.

⁹⁶ Biex jirrispondu għal din l-isfida, xi pajjiżi aġġustaw is-sistemi ta' benefiċċji tat-taxxa tagħhom biex il-persuni qiegħda jew il-pensjonanti jiġu rimborżati mill-awtoritajiet tat-taxxa.

Belġjani lil kumpanija waħda⁹⁷. Dan jista' jissempjifika t-tranzazzjonijiet tal-vawċers għall-utenti (ix-xiri) u għall-impjegati kif ukoll għal intrapriži intermedjarji (tifdija). L-istrumenti jistgħu jiffacilitaw l-issettjar u r-rappurtar ta' kuntratti tax-xogħol bejn l-utenti u l-impjegati jew bejn l-utenti u l-intrapriži. Perezempju, il-Minijob fil-Ġermanja għamel sforzi biex jissimplifika r-rappurtar u r-registrazzjoni permezz tal-ħolqien ta' uffiċċju ċentrali, "Minijob-Zentrale."⁹⁸ Il-vawċer imsemmi qabel tas-CESU dikjarattiv fi Franza jissempjifika l-ħlas u d-dikjarazzjoni tal-impjeg.

Il-politiki **tal-ġestjoni tal-kwalità** għandhom l-għan li jimmotivaw lill-utenti u lill-impjegati biex jagħzlu attivament xogħol regolari u formali tal-PHS ibbażat fuq il-kwalità superjuri tiegħu meta mqabbel ma' xogħol mhux iddikjarat. Mekkanizmi bħal programmi ta' taħriġ jew ċertifikazzjoni għall-impjegati u marki jew tikketti għal impjegaturi jindikaw konformità mar-regolamenti, għarfien tal-industrija, ħiliet u kapaċitajiet tal-impjegati u affidabbiltà. Dawn jistgħu jgħinu lill-utenti jsibu u jagħzlu impjegati, filwaqt li l-impjegati jistgħu jirreklamaw il-ħiliet tagħhom iktar faċilment lil utenti jew organizzazzjonijiet u jitolbu rati ogħla abbażi ta' ħiliet u punti ta' riferiment rikonoxxuti. Barra minn hekk, l-utenti u l-impjegati jiksibu għarfien dwar il-kwalità ta' intrapriži intermedjarji bbażati fuq l-għarfien dwar marki u tikketti. Fuq livell inqas tangibbli, l-iżvilupp ta' ħiliet u taħriġ għal attivitajiet ta' PHS jikkontribwixxu għas-sens ta' kisba tal-impjegati u jistgħu jgħinuhom jiksibu rispettt ikbar mill-komunità usa'.

Franza kienet prekursor fl-iżvilupp tat-taħriġ u l-kwalifiki għall-PHS. Fis-sistema Franciża, il-ħaddiema fi kwalunkwe settur jistgħu japplikaw biex l-esperjenzi professjonali tagħhom jiġu rikonoxxuti minn istituzzjoni edukattiva permezz ta' Ċertifikat ta' Esperjenza Vokazzjonali (VAE).⁹⁹ L-intrapriži li jispeċjalizzaw fl-għoti ta' servizzi ta' kura għall-anzjani jappoġġjaw lill-impjegati tagħhom b'mod iktar attiv biex jiksibu ekwivalenzi ta' kwalifika.¹⁰⁰ Mill-2016, l-iktar tip ta' VAE komuni assoċjat max-xogħol tal-PHS kien id-Diploma tal-Istat ta' Appoġġ Edukattiv u Soċjali (DEAES),¹⁰¹ ċertifikat li jikkonferma li individwu għandu l-ħiliet meħtieġa biex jappoġġja l-ħtiġijiet ta' kuljum tal-individwi fid-dar, f'faċilità jew fl-ambjent tal-iskola, irrispettivament mill-esperjenza ta' taħriġ formali.¹⁰²

It-Tabella 4 telenka fil-qosor il-vantaġġi u l-isfidi marbutin mat-titjib tal-kwalifiki formali tal-impjegati tal-PHS. Din tqis il-proċess mill-perspettiva tal-impjegati u l-utenti u tirrifletti l-aktar is-servizzi li mhumiex tal-kura.

⁹⁷ Sodexo hija kumpanija Franciża ta' servizzi tal-ikel u tal-ġestjoni tal-faċilitajiet li sservi bħala l-kumpanija li tohrog il-vawċers fil-Belġju. Hija waħda mill-ikbar korporazzjonijiet multinazzjonali fid-dinja u waħda mill-aqwa żewġ fornituri ta' vawċers u kards tas-servizz fid-dinja.

⁹⁸ EFSI (2013: 21).

⁹⁹ Bil-Franciż: "validation des acquis de l'expérience."

¹⁰⁰ Farvaque (2015: 42).

¹⁰¹ Bil-Franciż: "Diplôme d'État d'Accompagnant Éducatif et Social."

¹⁰² 1901 Formation (2016).

Tabella 4: Vantaġġi u sfidi involuti fl-espansjoni tal-kwalifiki għall-impjegati tal-PHS

	Vantaġġi	Sfidi
Impjegati tal-PHS	<p>Titjib tal-istatus tax-xogħol tal-PHS</p> <p>Ħolqien ta' sens ta' solidarjetà fost il-ħaddiema tal-PHS</p> <p>Kultivazzjoni ta' rispett għal standard ta' eċċellenza</p> <p>Thējjija ta' impjegati b'livell relattivament baxx ta' taħriġ formali u esperjenza edukattiva biex eventwalment jittranzizzjonaw mill-PHS f'setturi b'livelli ta' kwalifika iktar għoljin.</p> <p>Titjib tal-qligħ, il-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-aċċess għal perkorsi tal-karriera</p>	<p>Żieda fl-ostakli għall-ħidma fl-PHS</p> <p>Skoraġġiment tal-partecipazzjoni fost gruppi fil-mira b'sett ta' ħiliet iktar limitati</p> <p>Ġenerazzjoni ta' spejjeż</p>
Utenti ta' PHS	<p>L-istabbiliment ta' standard ta' kura u servizz li l-utent jista' jistennihom meta jimpjega impjegat tal-PHS.</p> <p>Facilitazzjoni ta' sens ta' trasparenza u fiduċja ikbar</p>	<p>Żieda fl-ispiza tal-ħolqien ta' impjegi PHS, li wħud minnhom jistgħu jiġu mgħoddija lill-utent</p> <p>Żieda fis-sorveljanza u l-ispezzjonijiet fid-djar privati</p>

Sors: Cylus and Rand (2019).

Il-ġestjoni tal-kwalità hija pass ewlieni fil-professionalizzazzjoni tax-xogħol tal-PHS, peress li tiżviluppa aspettattivi għall-impjegati u l-impjegaturi li huma konformi ma' perkorsi oħra tal-karriera.

- L-iżvilupp ta' standards konsistenti ta' impjeg;
- Disponibbiltà ta' taħriġ u ċertifikazzjoni jew diploma;
- Żieda fl-opportunitajiet ta' negozjar kollettiv.

Bħala tali, il-politiki u l-istrumenti kkonċernati bil-kwalità mhumiex maħsuba biss biex itejbu l-kwalità tal-PHS għall-utent, iżda wkoll biex jagħmlu l-PHS qasam ta' xogħol ta' kwalità aħjar għall-impjegat. Dan jista' jitwettagħ permezz ta' politiki li jimmiraw għal regolamentazzjoni wiesgħa.

Fl-Irlanda, pereżempju, l-iżvilupp ta' kodiċi ta' prattika statutorju fl-2007 wassal għal tibdil sinifikanti fil-perċezzjoni pubblika tal-impjegati tal-PHS bħala membri tal-forza tax-xogħol bid-drittijiet tal-impjeg. Minbarra li jintitola lill-impjegati tal-PHS għal kuntratti bil-miktub, paga minima, sigħat massimi tax-xogħol u liv imħallas, dan jistipula li l-utenti tal-PHS għandhom "jirrispettaw id-dinjità u l-privatezza tal-impjegat."¹⁰³ Ħafna pajjiżi, bħall-Awstrija, il-Finlandja, Franza, l-Irlanda, in-Netherlands, Spanja u l-Iżvezja, introduċew spezzjonijiet fl-unitajiet domestiċi bit-tama li jiġi żgurat li d-drittijiet tal-impjegati jinżammu. Fi Spanja, l-ispetturi suppost jiċċekkjaw jekk l-impjegati ġewx ipprovduti kuntratti.¹⁰⁴ Fl-Iżvezja, l-ispetturi huma maħsuba biex jimmonitorjaw jekk l-utenti tal-PHS jipprovdux ambjent san u sigur għall-impjegati.¹⁰⁵

¹⁰³ Mather (2015: p. 25).

¹⁰⁴ Mather (2015: 24).

¹⁰⁵ Mather (2015: 24).

Ir-Relazzjoni bejn ir-Regimi tal-Għajnuna Soċjali u l-Politiki tal-PHS

Il-kategorizzazzjoni tar-regim tal-għajnuna soċjali ilha ħafna tintuża biex tiġbor il-pajjiżi Ewropej u spjega l-imgiba u l-eżiti tal-politika tagħhom fuq il-bażi ta' tradizzjonijiet u karatteristiċi kondiviżi. Din it-tipoloġija tista' tkun utli ukoll biex wieħed jipprova jifhem l-isfidi rigward l-iżvilupp tal-PHS fi Stati Membri tal-UE differenti u l-propensità tagħhom biex jiġu indirizzati dawn l-isfidi bl-għajnuna ta' tipi differenti ta' politiki u strumenti tal-PHS.

Il-letteratura dwar ir-regimi tal-għajnuna soċjali tikklassifika l-pajjiżi Ewropej kif ġej:

- **Regimi Nordiċi** (id-Danimarka, il-Finlandja, l-Iżvezja u n-Netherlands)¹⁰⁶ huma kkaratterizzati minn stat qawwi ffokat fuq miżuri ta' distribuzzjoni mill-ġdid – bħala regola bbażat l-aktar fuq taxxi ġenerali – b'appoġġ għall-ugwaljanza u l-koeżjoni soċjali. Dawn għandhom livell għoli ta' ugwaljanza fl-impjiegi u bejn is-sessi, sistemi b'saħħithom ta' appoġġ għall-għajnuna soċjali u politiki estensivi ta' appoġġ għall-familji.¹⁰⁷
- **Ir-regimi kontinentali** (il-Ġermanja, Franza, l-Awstrija, il-Lussemburgu u l-Belġju) għandhom tendenza li jkunu korporatisti u jaġġtu benefiċċji personali għall-partecipazzjoni fis-suq tax-xogħol b'saħħtu, imma spiss rigidu. Huma għandhom trejdjunjins b'saħħithom u storja qawwija ta' inkoraġġiment lill-irġiel bħala dawk li jaqilgħu l-paga prinċipali fil-familja. Madankollu, dawn il-pajjiżi għandhom tendenza li jkollhom sistemi ta' appoġġ soċjali sodi u livelli ta' distribuzzjoni mill-ġdid bejn moderati u għoljin, ibbażati fuq kontribuzzjonijiet soċjali minn skemi ta' sigurtà soċjali differenti jew taxxi ġenerali.¹⁰⁸
- **Ir-regimi Mediterranji** (Spanja u l-Italja) huma kkaratterizzati minn enfasi qawwija fuq kura pprovduta mill-familja, li tista' twassal għal distakk sinifikanti fl-impjeg bejn is-sessi. Dawn għandhom inqas distribuzzjoni mill-ġdid u inqas enfasi fuq it-tnaqqis tal-faqar kif ukoll inqas sistemi ta' appoġġ soċjali.¹⁰⁹
- **Regimi Ango-Sassoni** (l-Irlanda u Malta)¹¹⁰ huma kkaratterizzati minn attitudni ta' "laissez-faire" lejn l-għajnuna soċjali. Is-sistemi tas-sigurtà soċjali tagħhom mhumiex żviluppatti sew u t-trasferimenti soċjali jibqgħu baxxi, b'incidenza għolja ta' ttestjar tal-mezzi.¹¹¹

¹⁰⁶ In-Netherlands għandu tendenza li juri karatteristiċi kemm tar-regim Nordiku kif ukoll ta' dak Kontinentali fir-rigward tal-politiki u l-istrumenti tal-PHS. Minkejja li jiffoka fuq tnaqqis tat-taxxa, għandu benefiċċji fi flus iffokati fuq il-kura.

¹⁰⁷ SensAge (2014).

¹⁰⁸ SensAge (2014).

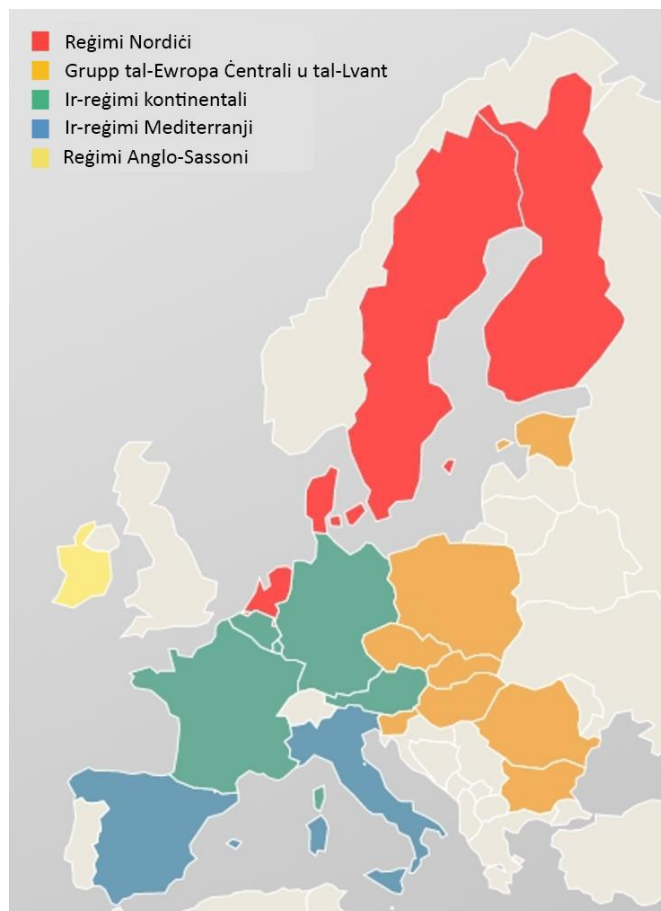
¹⁰⁹ SensAge (2014).

¹¹⁰ Is-sistema ta' assistenza soċjali ta' Malta toffri fużjoni unika ta' filosofiji ta' assistenza soċjali. Minn naħa waħda, Malta għandha wieħed mill-ogħla percentwali ta' benefiċċji fi flus ittestjati skont il-mezzi fir-rigward tal-benefiċċji totali fl-Unjoni Ewropea. Madankollu, huwa relattivament ġeneruż f'oqsma oħra ta' politika. Fl-istess ħin, il-familja tradizzjonali, ġeneralment assoċjata mal-mudell maskili tradizzjonali ta' min jaqla' l-hobż, hija aktar predominanti milli f'diversi stati oħra ta' benesseri.

¹¹¹ Urbé (2012).

Ovvjament, mhux il-pajjiżi kollha koperti mill-proġett Ad-PHS jikkorrispondu għal din il-kategorizzazzjoni bbażata fuq ir-reġim. Huwa importanti li wieħed jinnota li nġhatat inqas attenzjoni akkademika lill-analiżi tal-istat soċjali **fil-pajjiżi tal-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant (CEECs)**¹¹² b'mod ġenerali, u lis-settur tal-PHC f'dawn il-pajjiżi b'mod partikolari. Dan jagħmel klassifikazzjoni bir-reqqa u paragon bla difetti aktar diffiċli u inkonklussivi. Approċċ ieħor għall-analiżi ta' dawn il-pajjiżi se jiġi pprezentat fit-taqsimha rilevanti ta' hawn taħt. Fil-mappa ta' hawn taħt (il-Figura 1), il-pajjiżi kollha fil-proġett Ad-PHS huma rappreżentati u kklassifikati skont tip/skema ta' għoti ta' assistenza soċjali sabiex tinkiseb ħarsa ġenerali rapida tal-mogħdijiet storiċi u x-xebh differenti bejn il-pajjiżi.

Figura 1: Pajjiżi tal-PHS raggruppati skont il-karatteristiċi komuni tal-ħarsien soċjali

Sors: Rossow (2020). Nota: Mhux il-pajjiżi kollha elenkati jikkorrispondu għall-klassifikazzjoni tal-iskemi; ara t-test.

F'dan li ġej, ir-rapport jipprovdi ħarsa ġenerali lejn l-ogħla livell ta' żvilupp tekniku tal-PHC skont il-gruppi differenti ta' skemi jew tipi ta' protezzjoni soċjali, li jibdeu mill-pajjiżi fi Grupp A tal-Ad-PHS (dawk bl-aktar sistemi PHC avvanzati).

¹¹² Din il-klassifikazzjoni tinkludi pajjiżi li kienu parti minn dik li qabel kienet l-Unjoni Sovjetika u li issa huma parti mill-UE jew jaspiraw li jissieħbu magħha. Għal dan il-kapitolu speċifiku, il-pajjiżi li ġejjin koperti mill-proġett Ad-PHS huma koperti: il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, l-Ungerija, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovakkja u s-Slovenja (Uffiċċju Pubbliku tal-Unjoni Ewropea 2020).

Pajjiżi tal-Grupp A: Pajjiżi Mediterranji, Nordiċi u kontinentali tad-dinja

F'dan il-grupp, il-**pajjiżi Mediterranji** generalment joffru inqas servizzi soċjali mmexxija mill-istat. Taħt dawn iċ-ċirkostanzi, kien hemm tradizzjoni itwal, mingħajr interruzzjoni ta' ħaddiema domestiċi mhux ta' kura u anke ta' xogħol informali u mhux iddikjarat¹¹³. Attivitàjiet ta' kura, pereżempju, generalment tħallew biex jiġu ddeterminati mill-familja. Illum il-ġurnata, peress li ħafna familji ma jistgħux jipprovdu kura fit-tul personalment, speċjalment lil qraba anzjani, il-familji spiss jimpjegaw persuni biex jieħdu ħsiebhom b'mod informali. Dawn l-impjegati spiss jagħmlu wkoll xogħol mhux ta' kura. Fl-Italja, il-ħaddiema domestiċi huma kklassifikati bħala "colf", jekk jipprovdu prinċipalment servizzi mhux ta' kura, jew bħala "badante", jekk il-kompitu ewlieni tagħhom huwa li jipprovdu kura lil persuna dipendenti. Fost dawn tal-aħħar, hemm ħafna nisa migranti, li ħafna drabi ma jkollhomx dokumenti, u generalment iwettqu dawn is-servizzi ta' kura fit-tul bħala ħaddiema domestiċi li jgħixu fid-dar magħhom.¹¹⁴ Il-mudell hekk imsejjaħ ta' "migrant fil-familja" jindika kemm hu komuni x-xogħol mhux tal-kura, u anke x-xogħol ta' għajxien fl-istess dar. Bħala tali, l-istrumenti tal-PHS taw ħafna inqas attenzjoni lill-promozzjoni ta' servizzi mhux ta' kura, peress li din il-ħtieġa diġà giet sodisfatta minn numru kbir ta' ħaddiema domestiċi mhux iddikjarati.

Kien hemm ukoll inqas enfasi fuq id-disinn ta' strumenti li jgħaddu ħaddiema domestiċi mhux iddikjarati għal arrangamenti formali. Għalkemm saru sforzi biex jiġi implimentat iktar xogħol ibbażat fuq kuntratti, hemm tendenza li jkun hemm inqas sorveljanza ta' dawn il-kuntratti. Pajjiżi bħall-Italja u Spanja implimentaw skemi ta' regolarizzazzjoni għal ħaddiema mingħajr dokumenti li ħafna minnhom iwettqu xogħol tal-PHS mhux iddikjarat.¹¹⁵⁻¹¹⁶ Għalhekk ix-xejra f'ħafna pajjiżi tal-Mediterran hija li jiġu żviluppanti strumenti orjentati lejn il-kura li jiffukaw iktar fuq il-ħtiġijiet tal-utent milli fuq dawk tal-impjegat. Huwa komuni li jinstabu strumenti ta' kura bbażati fuq il-flus, b'testijiet tal-mezzi, u għalhekk strumenti għal individwi vulnerabbli li l-familji tagħhom jistgħu jkunu inqas kapaċi li jieħdu ħsiebhom finanzjarjament. Kif muri mill-allowance għall-attendanza fl-Italja, l-użu tal-benefiċċju spiss jithalla għad-diskrezzjoni tal-utent. B'dan il-mod, l-istrumenti tal-flus għall-kura spiss indirettament isostnu jew jiffaċilitaw arrangamenti ta' xogħol mhux iddikjarati u jistgħu jiddizincantivaw it-tiġid tal-ħiliet għal xogħol tal-PHS,¹¹⁷ billi l-interess tal-utent huwa li jikseb l-ikbar ammont ta' servizz għall-inqas ammont ta' flus. L-għan tal-pajjiżi li jużaw prinċipalment strumenti ta' kura bbażati fuq il-flus huwa, l-ewwel u qabel kollox, li jiżguraw li l-ħtiġijiet tal-membri anzjani u dawk l-iktar vulnerabbli fis-soċjetà jiġu ssodisfati. Kif diskuss qabel, fi Spanja, il-benefiċċji fi flus kontanti jistgħu saħansitra jintużaw biex iħallsu lil membri tal-familja biex jipprovdu dik li altrimenti tkun kura mhux imħallsa, biex b'hekk tissaħħaħ l-attenzjoni fuq il-kura pprovduta mill-familja f'dawn il-pajjiżi. Dawn il-pajjiżi jiffaċċjaw sfidi biex jiżguraw li l-istrumenti limitati tal-kura jkunu aċċessibbli

¹¹³ Estevez-Abe/Hobson (2015).

¹¹⁴ Rugolotto et al. (2018).

¹¹⁵ Estevez-Abe/Hobson (2015).

¹¹⁶ Waħda mill-iskemi ta' regolarizzazzjoni fi Spanja tissejjaħ "arraigo social" jew "għerūq soċjali", li permezz tagħha migranti mingħajr dokumenti jistgħu jiksbu permessi tax-xogħol jekk juru dawn li ġejjin: residenza kontinwa fi Spanja għat-tliet snin ta' qabel; ebda rekord kriminali għall-ħames snin preċedenti; kuntratti tax-xogħol iffirmati għal sena jew iktar li jammontaw għal mill-inqas 30 siegħa fil-ġimgħa (jistgħu jkunu kuntratti multipli); kif ukoll evidenza dokumentata tar-rabti familjari u/jew integrazzjoni soċjali. Alternattivament, l-individwi jistgħu juru: sentejn ta' residenza kontinwa fi Spanja, ebda rekord kriminali għall-aħħar ħames snin u relazzjoni ta' impjeg irregolari li twila mill-inqas 6 xhur li giet rikonoxxuta permezz ta' sentenza tal-qorti jew mill-ispettorat tax-xogħol. Dan il-programm kien utli għal individwi li jaħdmu partikolarment f'PHS mhux tal-kura. Huwa ħoloq ukoll perkors għal residenza permanenti wara 5 snin.

¹¹⁷ Pfau-Effinger/Geissler (2005).

għal kulhadd hekk kif il-popolazzjoni tixjieħ u aktar persuni li jindukraw il-familja jerggħu lura fis-suq tax-xogħol. Barra minn hekk, jista' jkun diffiċli li tiġi żgurata t-trasparenza bi strumenti ta' flus għall-kura, speċjalment meta jkun hemm sorveljanza limitata fuq kif jintużaw il-fondi.

Fost ir-reġimi Nordiċi u Kontinentali, l-għanijiet għat-tfassil ta' strumenti tal-PHS għandhom tendenza li jkunu simili – tnaqqis ta' xogħol mhux iddikjarat, appoġġ għall-iżvilupp ta' impjegi b'hiliet baxxi u titjib tal-bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja privata. Madankollu, in-natura tal-istrumenti tvarja skont il-kuntest nazzjonali.

Il-pajjiżi Nordiċi għandhom it-tendenza li jiddisinjaw politiki tal-PHS iffukati fuq il-ġlieda kontra l-arranġamenti ta' xogħol mhux iddikjarat u l-iżvilupp ta' setturi ta' ħaddiema b'hiliet baxxi. Minħabba li s-servizzi għall-kura tal-anzjani u tat-tfal ġeneralment ikunu koperti permezz ta' servizzi soċjali pprovduti permezz tal-istat tal-għajnuna soċjali u jsegwu għan ta' politika soċjali b'missjoni ta' interess ġenerali, l-istrumenti tal-PHS jistgħu jiffukaw aħjar fuq l-iżvilupp ta' swieq għas-servizzi mhux tal-kura. Madankollu, billi l-użu ta' dawn l-istrumenti tal-PHS mhux tal-kura għandu tendenza li jkun mifrux fost l-anzjani u l-familji bi tfal żgħar f'pajjiżi Nordiċi, jidher li dawn l-istrumenti jintużaw ukoll biex jgħinu lill-anzjani jkomplu jgħixu b'mod indipendenti u jippromwovu l-ugwaljanza bejn is-sessi u l-bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja privata fost ġenituri li jaħdmu.

Il-mekkanizmi primarji użati mill-pajjiżi Nordiċi huma t-tnaqqis tat-taxxa u l-benefiċċji,¹¹⁸ li jista' jiġi spjegat bid-differenzjali tal-pagi relattivament baxxi bejn ix-xogħol b'hiliet u dak b'livell baxx ta' hiliet f'dawn il-pajjiżi u l-ħtieġa ċara li l-PHS ikunu aċċessibbli. Minbarra strumenti mhux ta' kura li jużaw tnaqqis tat-taxxa, in-Netherlands għandhom ukoll strument ta' flus kontanti għall-kura. B'kuntrast mal-istrumenti tal-flus kontanti fir-reġimi tal-Mediterran, l-istrument AWBZ huwa rregolat b'mod iktar qawwi, u jeħtieġ li l-utenti jiddikjaraw lil min jimpjegaw u għal liema servizzi. Dan ir-regolament jgħin biex jiżgura li dan l-istrument ta' flus kontanti jappoġġja l-impjeg formali.¹¹⁹ Interessanti li filwaqt li l-istrumenti Finlandiżi u Svediżi jiffokaw fuq l-appoġġ ta' arranġamenti ta' xogħol intermedjarju, l-istrumenti Netherlandiżi jappoġġjaw mudelli ta' impjegi dirett. Madankollu, peress li ħafna intrapriżi Żvediżi attivi fil-qasam tas-servizzi tal-unitajiet domestiċi huma attwalment individwi li jaħdmu għal rashom, dawn l-istrumenti jappoġġjaw ukoll arranġament tax-xogħol bejn l-utent u l-impjegat.¹²⁰ L-istrumenti Nordiċi għandhom jassiguraw li s-servizzi tagħhom ikunu aċċessibbli għal livelli soċjo-ekonomiċi differenti jew jirriskjaw li jitqiesu bħala benefiċċju għas-sinjuri.

Għal servizzi mhux ta' kura fl-unitajiet domestiċi, **il-pajjiżi kontinentali** jittfegħu l-istess enfasi qawwija bħall-pajjiżi Nordiċi fuq l-iżvilupp ta' strumenti li jnaqqsu l-arranġamenti ta' xogħol mhux iddikjarat u jżviluppaw impjegi b'hiliet baxxi. Madankollu, bħal fil-każ tal-pajjiżi tal-Mediterran u n-Netherlands, il-Ġermanja u l-Awstrija għandhom tendenza li jiffukaw iktar fuq il-kura u żviluppaw strumenti li jiffavorixxu arranġamenti ta' impjeg dirett għal servizzi tata' kura fl-unitajiet domestiċi. Fi Franza, fil-każ ta' impjeg dirett ma ssir ebda distinzjoni bejn ħaddiema li jipprovdu l-kura u ħaddiema li jipprovdu servizzi mhux ta' kura. Bħal fil-każ tan-Netherlands, l-istrumenti ta' flus għall-kura f'dawn il-pajjiżi huma rregolati aħjar sabiex

¹¹⁸ Pavolini/Ranci (2008).

¹¹⁹ Pavolini/Ranci (2008).

¹²⁰ Morel (2015).

jappoġġjaw arrangamenti ta' xogħol formali.¹²¹ L-istrumenti tal-Belġju, għall-kuntrarju, mhumiex iffukati fuq il-kura u jipromwovu l-użu ta' arrangamenti intermedjarji, li juri xi paralleli mal-pajjiżi Nordiċi. L-istrumenti kontinentali għandhom tendenza li jużaw l-aktar varjetà wiesgħa ta' mekkaniżmi, li jikkombinaw benefiċċji tat-taxxa, aġġustamenti ta' kontribuzzjoni, mekkaniżmi ta' pproċessar biex itaffu x-xiri u l-ħlas bil-vawċers u l-iżvilupp ta' tipi speċjali ta' kuntratti ta' xogħol żgħir (“mini-jobs”). Franza żviluppat ukoll mekkaniżmi għall-immarkar u l-ittikkettar biex jindikaw il-kwalità. Is-sostenibbiltà hija sfida ewlenija għal dan ir-regim, peress li l-programmi tagħha għandhom tendenza jiddependu ħafna fuq is-sussidji tal-gvern.

Pajjiżi tal-Grupp B (politiki PHS inqas żviluppati) u mqabbla ma' Grupp A

Meta wieħed iħares lejn il-pajjiżi tal-Grupp B Ad-PHS (b'politiki PHS inqas żviluppati) **fl-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant**, ir-riċerka turi li “l-istati ta' assistenza soċjali ta' wara l-komunisti ma jistgħux jitnaqqsu għal xi wieħed mit-tipi ta' stati soċjali ta' Esping-Andersen jew kwalunkwe tip ieħor magħruf”,¹²² minħabba li t-trajettorji tal-iżvilupp tagħhom huma diversi wisq.¹²³ Madankollu, għall-każ tal-kura, il-varjetajiet tat-tipoloġija tal-familjiżmu mressqa minn Chiara Saraceno u Wolfgang Keck (2008) jippermettu għarfien aħjar tal-istati ta' għajnuna soċjali post-komunisti meta mqabbla mal-kontropartijiet tagħhom tal-Punent u tan-Nofsinhar tal-Ewropa.

Minflok jiżviluppaw mudelli separati, Saraceno u Keck jirreferu għal “erba' mudelli differenti tul il-kontinwu tal-familizzazzjoni-difamilizzazzjoni”. Il-“familjiżmu b'difolt”, li huwa tipiku għal ħafna stati ta' għajnuna soċjali post-komunisti, jirreferi għal familjiżmu mhux sostnut, peress li m'hemmx alternattivi jew hemm ftit alternattivi li huma pprovduti pubblikament għall-kura tal-familja u l-appoġġ finanzjarju. Il-“familjiżmu sostnut”, li jikkorrispondi għall-mudell Mediterranju ta' Esping-Anderson, jirreferi għal politiki, ġeneralment inklużi tassazzjoni u liv imħallas, li jappoġġjaw lill-familji biex iżommu r-responsabbiltajiet finanzjarji u ta' kura tagħhom. Il-“familjalizzazzjoni mhux obligatorju”, li jersaq viċin il-mudell Kontinentali, jirreferi għall-fatt li tiġi offruta għażla bejn li tithallas biex tipprovi kura lil membru tal-familja u li tuża kura sostnuta pubblikament. Finalment, id-“difamiljalizzazzjoni”, li tikkorrispondi għall-mudell Skandinav, tirreferi għall-individwalizzazzjoni tad-drittijiet soċjali, u b'hekk tnaqqas ir-responsabbiltajiet u d-dipendenzi tal-familja.¹²⁴

Madankollu, meta jiġu kkunsidrati oqsma speċifiċi ta' intervent u mhux ir-regim tal-għajnuna soċjali nazzjonali b'mod ġenerali, ir-riżultati jistgħu jkunu differenti. Għalhekk, pereżempju fir-rigward tal-appoġġ għal persuni b'diżabilità serja, tista' tiġi osservata prevalenza ta' “familjiżmu fakultattiv”, bħala allowances għal attendenza, li jistgħu jintużaw biex jiġi impjegat ħaddiem tal-kura jew membru tal-familja bħala assistent personali, huma disponibbli fl-Istati Membri Kontinentali, Mediterranji u Ċentrali u tal-Lvant Ewropej ukoll. L-awturi nfushom jikkonfermaw ukoll li “huwa prezenti wkoll livell ta' familjiżmu b'difolt fil-pajjiżi l-iktar difamiljalizzati jew familjalizzati appoġġjati, partikolarment fil-qasam tal-kura.”¹²⁵

¹²¹ Morel (2015).

¹²² Fenger (2007).

¹²³ Lauzadyte-Tutliene/Balezentis/Goculenko (2018).

¹²⁴ Saraceno/Keck (2008: 9).

¹²⁵ Saraceno/Keck (2008: 10).

Fl-istess hin, hemm tendenza ġenerali lejn il-kummerċjalizzazzjoni u l-privatizzazzjoni tal-konsenja tas-servizzi, sostnuta mir-regolament tal-UE ta' kuntrattar ta' servizzi kompetittivi u pressjoni fiskali lejn il-privatizzazzjoni ta' assi pubbliċi/muniċipali.¹²⁶ B'konsegwenza ta' dan, pluralizzazzjoni ta' fornituri tas-servizzi, bi preżenza akbar ta' kumpaniji għall-profitt fil-pajjiżi kollha kkunsidrati, iżda wkoll importanza dejjem tiżdied tal-livell muniċipali fil-provvista tas-servizzi pubbliċi kif ukoll fir-(ri)emergenza tat-tielet settur tas-soċjetà permezz ta' kooperattivi, intrapriżi soċjali jew organizzazzjonijiet ta' utenti jistgħu jiġu osservati.¹²⁷

F'dan il-kuntest, il-forniment ta' PHS orjentati lejn il-kura sar ukoll iktar immexxi mis-suq u ffokat fuq l-individwu, fejn l-utenti jaċċessaw pakketti ta' kura pprovduti minn taħlita ta' organizzazzjonijiet pubbliċi, privati u tat-tielet settur.¹²⁸ Chiara Saraceno and Wolfgang Keck jenfasizzaw li hemm differenza kbira bejn id-difamiljalizzazzjoni permezz tal-istat u d-difamiljalizzazzjoni permezz tas-suq. Fit-tieni każ, id-differenzi fid-dħul u fl-istat soċjali jistgħu jagħmlu l-aċċess għas-servizzi diffiċli. Dan jgħid iktar biċ-ċar peress li l-baġits ta' awsterità affettwaw b'mod serju l-kapaċitajiet tal-awtoritajiet pubbliċi biex jindirizzaw il-ħtiġijiet soċjali. Għalhekk fil-każ tar-Rumanija, is-servizzi mediċi tal-kura fid-dar għandhom ikunu disponibbli mingħajr ħlas għal dawk kollha li huma żgurati, imma fil-fatt huma disponibbli biss fil-limitazzjonijiet stabbiliti mill-baġits annwali tal-Awtorità Nazzjonali tal-Assikurazzjoni tas-Saħħa. Fil-kuntest tal-forniment ta' servizz minn taħlita ta' atturi pubbliċi, privati u tat-tielet settur, jidher li r-riskju għat-tishiħ intersezzjonali ta' dimensjonijiet differenti ta' diskriminazzjoni, li jagħmel l-aċċess għall-PHS dejjem aktar diffiċli għal ċerti gruppi żvantaġġati, bħal Roma jew il-foqra rurali. B'mod speċjali fil-każ tal-Istati Membri tal-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant, fejn it-tnaqqis tal-faqar għadu fuq quddiem fl-aġenda politika, għandha tingħata attenzjoni speċjali għall-inkluzjoni tal-gruppi żvantaġġati u għas-salvagwardja tal-aċċess tagħhom għas-servizzi kollha li jista' jkollhom bżonn. Madankollu, kif inhu l-każ għall-Bulgarija, l-affarijiet qed jiċċaqalqu wkoll: fl-2019, il-pajjiż introduċa liġi ġdida dwar is-servizzi soċjali, li se tidhol fis-seħħ fl-2020 u li tintroduċi filosofija kompletament ġdida u timmodifika l-qafas legali għall-ippjanar, il-forniment, il-finanzjament u l-monitoraġġ tas-servizzi soċjali. Fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi l-oħra, l-assistenza soċjali titqies prinċipalment bħala kompit u għandu jitwettaq mill-membri tal-familja (li fl-Ungerija hija saħansitra minquxa fil-kostituzzjoni).¹²⁹

Fl-aħħar mill-aħħar, u b'mod partikolari għall-prattikanti tal-PHC madwar l-Ewropa, li wieħed jifhem li l-pajjiżi jidhru li qed jingemgħu skont ir-regim tal-għajnuna soċjali meta jikkunsidraw is-sistemi tal-PHS jista' jkun ta' għajnuna fil-kunsiderazzjoni ta' kif jiġi approċċjat id-diskors fuq il-PHS fil-livell tal-UE u kif jiġu żviluppati diskorsi f'pajjiżi, fejn il-PHS rċevew attenzjoni limitata biss s'issa. Il-pajjiżi qed jallinjaw ma' xulxin fir-rigward ta' għanijiet komuni għall-iżvilupp tal-PHS, il-prijoritizzazzjoni tal-kura meta mqabbla man-nuqqas ta' kura, orjentazzjoni lejn udjenzi u arrangamenti fil-mira partikolari kif ukoll għażla ta' mekkanizmi.

¹²⁶ Wollmann (2018).

¹²⁷ Wollmann (2018).

¹²⁸ Power/Hall (2018).

¹²⁹ Spasova et al. (2018: 17).

Harsa 'il Quddiem

Il-proġett Ad-PHS involva partijiet interessati ewlenin minn 21 Stat Membru permezz ta' serje ta' workshops u seminars relatati mad-diskorsi nazzjonali tal-PHS. Fl-Istati Membri fejn il-PHS diġà huma attivi fuq l-aġenda nazzjonali, il-workshops iffokaw fuq il-fehim tal-istat attwali tas-setturi, id-determinazzjoni ta' pjanijiet għall-iżvilupp kontinwu tagħhom u l-għbir tal-eżempji tal-aħjar Prattika. F'pajjiżi li fihom il-politiki tal-PHS rċevew inqas attenzjoni s'issa, seminars iffokaw fuq l-identifikazzjoni ta' objettivi u interessi nazzjonali li jistgħu jikkontribwixxu għall-iżvilupp u l-kunsiderazzjoni ta' kif timxi 'l quddiem.

Madankollu, kien diffiċli li tingabar informazzjoni komprensiva dwar is-sitwazzjoni tal-PHS fil-21 Stat Membru tal-UE kollha koperti mill-proġett Ad-PHS. Speċjalment f'pajjiżi fejn il-PHS rċevew inqas attenzjoni s'issa, iżda wkoll fl-Italja u Spanja, fejn l-informazzjoni hija prinċipalment disponibbli fil-lingwi nazzjonali - jekk tkun. F'dawn il-każijiet, l-identifikazzjoni u l-kuntatt ta' esperti, li mhux biss kienu familjari mal-qasam, iżda kellhom ukoll għarfien tajjeb tal-Ingliż u lesti biex jidhlu f'network Ewropew, kienu ta' importanza ċentrali. Sfortunatament, dan mhux dejjem kien possibbli u f'xi każijiet ir-riżultati tal-workshop kellhom ikunu supplimentati b'riċerka addizzjonali u għarfien espert. Iżda wkoll f'pajjiżi, bħar-Rumanija u r-Repubblika Ċeka, fejn il-partijiet interessati lokali laqgħu l-proġett b'interess kbir u anke b'entuzjażmu, huwa meħtieġ iktar sforz biex iħeggeġ lill-awtoritajiet pubbliċi jieħdu azzjoni.

Madankollu, taħt ċirkostanzi fejn inizzjattivi puntwali biss kienu jindirizzaw lill-PHS sa issa, bħal fil-każ tal-Bulgarija, kien diffiċli li jiġu identifikati u kkuntattjati partijiet interessati potenzjali. Meta tkun teżisti jew tiġi rikonoxxuta ebda definizzjoni ċara ta' haddiema tal-PHS jew rappreżentazzjonijiet ta' interess, il-mekkanizmi ta' dialogu soċjali ma jistgħux jiffunzjonaw u diffiċli jiġu indirizzati l-imsieħba soċjali. Għal dawn ir-raġunijiet (politiki PHC żviluppati ħażin, ftit gruppi ta' interess lokali b'riżultat ta' dan, l-ebda sitwazzjoni ta' informazzjoni sistematika u problemi ta' traduzzjoni), f'xi wħud mill-pajjiżi fil-mira tal-proġett, ir-rapporti individwali tal-proġett Ad-PHS ivarjaw f'termini tal-gid tal-informazzjoni u s-sorsi kkonsultati. Din il-varjazzjoni hija riflessa wkoll f'dan ir-rapport sommarju dwar is-sitwazzjoni attwali. Livell aktar baxx ta' informazzjoni huwa għalhekk riflessjoni tas-sitwazzjoni nazzjonali fis-settur tal-PHC.

Madankollu, minħabba l-ħtieġa ovvja għal regularizzazzjoni tal-PHS u l-interess għoli fl-istrumenti ta' implimentazzjoni għall-iżvilupp ta' dan il-qasam, l-espansjoni suċċessiva tat-tagħrif għandha definittivament titkompla. B'mod partikolari, in-netwerks għandhom jiġu mkabbra f'pajjiżi tal-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant fejn il-qasam tal-Ad-PHS mhuwiex appoġġjat biżżejjed jew għadu mhux żviluppjat tajjeb ħafna. Id-diversifikazzjoni tan-netwerks tal-partijiet interessati f'dawn l-Istati Membri hija importanti wkoll fir-rigward tal-identifikazzjoni ta' esperti li jistgħu jkunu involuti f'attivitajiet ta' taġlim tal-politika transnazzjonali. Proġetti futuri jistgħu jibnu fuq l-ewwel passi ta' Ad-PHS fin-netwerking, iżda jistgħu jiffukaw aktar fuq l-għarfien espert lokali u involviment akbar ta' esperti lokali biex jinholoq network tematiku pan-Ewropew ta' partijiet ikkonċernati. Il-ħolqien ta' bażi ta' għarfien komuni għandu jappoġġja d-diskorsi u t-tagħlim tal-politika fil-livell nazzjonali u joffri punt ta' tluq sod għall-proċessi ta' formulazzjoni ta' politika fil-livell Ewropew. Għalhekk, l-impenn tal-UE lejn il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità u l-Istrateġija 2010-2020 appoġġjaw l-allokkazzjoni ta' baġits u l-implimentazzjoni ta' aċċess għal forniment in natura ta' servizzi ta' kura u/jew allowances fi flus kontanti għal persuni b'diżabilità fil-pajjiżi kollha koperti bil-proġett. Għalhekk, involviment iktar qawwi fil-livell tal-UE jista' jkollu impatt simili wkoll fil-każ tal-iżvilupp tal-PHS.

Il-Pjan ta' Azzjoni għall-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali mressaq mill-Kummissjoni Ewropea,¹³⁰ għandu enfasi qawwija fuq l-opportunitajiet indaqs u l-impjiegi għal kulhadd kif ukoll fuq l-appoġġ tal-mobilità professjonali u ta' rikonverżjoni ekonomika. It-twessigh tal-impjeg formali fil-PHS, permezz ta' inizjattivi differenti bħat-tranzizzjoni ta' haddiema domestiċi mill-ekonomija mhux iddikjarata u l-forniment lilhom ta' aċċess għal kundizzjonijiet tax-xogħol ġusti u impjiegi indaqs ma' haddiema minn setturi ekonomiċi oħrajn, li jappoġġjaw il-konverżjoni professjonali tal-haddiema lesti li jibdedw jaħdmu fis-setturi domestiċi tal-kura u mhux tal-kura u l-ħolqien ta' aċċess għad-drittijiet tax-xogħol u soċjali għall-haddiema kollha tal-PHS jirrapprezentaw kontribuzzjoni kbira għall-għanijiet deskritti hawn fuq, filwaqt li fl-istess ħin jappoġġjaw l-Istrateġija Ewropea għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi u l-Att Ewropew dwar l-Aċċessibilità permezz tal-ħolqien ta' strumenti ta' appoġġ kemm għan-nisa li lesti li jibdedw jaħdmu full-time kif ukoll għal persuni b'diżabilità li qed jiffaċċjaw sfidi fir-rigward tal-inklużjoni. Billi l-kooperattivi diġà ġew ikklassifikati bħala atturi ewlenin fil-qasam tal-PHS f'xi pajjiżi Ewropej, bħall-Italja, l-iżvilupp tal-PHS jikkontribwixxi wkoll għall-implimentazzjoni tal-għanijiet tal-Pjan ta' Azzjoni għall-Ekonomija Soċjali.

Minħabba li l-haddiema domestiċi spiss huma mobbli transnazzjonalment, l-atturi fil-livell Ewropew, bħall-Awtorità tax-Xogħol Ewropea li għadhom kif ġew maħluqa, huma msejha biex jiggarrantixxu kundizzjonijiet tax-xogħol ġusti għalihom. L-atturi fil-livell Ewropew jistgħu jkomplu jstabbilixxu impulsi biex joħolqu qafas ta' kwalifika madwar l-Ewropa għall-haddiema domestiċi, li jippermettilhom jittrasferixxu l-ħiliet tagħhom minn kuntest għal ieħor. Għalhekk, is-settur tal-PHS jista' jkun ta' eżempju mhux biss għal agenda ta' ħiliet aġġornata għall-Ewropa, iżda wkoll għall-promozzjoni ta' standards ta' kwalità Ewropej fl-edukazzjoni u t-taħriġ dwar il-PHS fid-dinja. Barra minn hekk, l-adozzjoni tal-konvenzjoni tal-ILO Numru 189 dwar id-drittijiet tal-haddiema domestiċi u s-salvagwardja tal-aċċess għad-drittijiet soċjali mill-haddiema migranti jstgħu jappoġġjaw aktar ir-regolarizzazzjoni fis-setturi. Fir-rigward kemm tal-utenti kif ukoll tal-impjegati, l-implimentazzjoni ta' politiki komuni Ewropej kontra d-diskriminazzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tar-razziżmu u l-antigipsiżmu, kif imressqa mill-Inizjattiva dwar l-Ugwaljanza u l-Inklużjoni tar-Rom, tappoġġja fl-istess ħin kemm l-inklużjoni tal-haddiema Roma fis-setturi assoċjati b'PHS u aċċess aħjar għall-persuni Roma għall-PHS li jista' jkollhom bżonn. B'mod simili, l-iżvilupp tal-PHS għandu jkun parti wkoll mill-Viżjoni fit-Tul tal-UE għaž-Żoni Rurali, kemm biex tiġi evitata l-esklużjoni tal-popolazzjoni rurali mis-servizzi ta' appoġġ domestiku kif ukoll sabiex jinħolqu opportunitajiet ta' impjeg diversifikati għar-residenti rurali.

¹³⁰ Kummissjoni Ewropea (2020c).

Glossarju

Formalizzazzjoni: Fil-kuntest tax-xogħol ta' kura informali, il-Kummissjoni Ewropea tiddeskrivi kif “il-formalizzazzjoni tal-kura informali sseħħ permezz ta’ pagamenti u sigurtà soċjali assoċjata (pensjoni u assigurazzjoni tas-saħħa), taħriġ/ċertifikazzjoni ta’ skemi ta’ ħiliet u finalment legiżlazzjoni (rikonnoxximent ta’ status u drittijiet sabiex tiġi evalwat/a bħala persuna li tipprovdi kura)”. Fl-istess artikolu, il-KE tassoċja “kull tip ta’ xogħol formali” mal-karatteristiċi li ġejjin: ħlasijiet (preferibbilment regolari u prevedibbli); kuntratt tax-xogħol u sigurtà soċjali (jiġifieri li huwa protett b’regolamenti); taħriġ u validazzjoni tal-ħiliet; u finalment legiżlazzjoni usa’ li tirrikonnoxxi l-importanza tar-rwol u toffri assigurazzjoni ta’ ċertu standard minimu ta’ drittijiet.”¹³¹

Immigrazzjoni: L-immigrazzjoni hija l-azzjoni li biha persuna tistabbilixxi r-residenza tas-soltu tagħha fit-territorju ta’ Stat Membru għal perjodu li huwa, jew mistenni li jkun, mill-inqas 12-il xahar, wara li qabel kienet normalment residenti fi Stat Membru ieħor jew pajjiż terz (Regolament (KE) Nru 862/2007 dwar il-Migrazzjoni u l-protezzjoni internazzjonali).¹³²

Katina ta’ migrazzjoni: It-termini “migrazzjoni b’katina” jew “katina ta’ migrazzjoni” jirreferu għal “proċess li fih movimenti inizjali ta’ migranti jwasslu għal iktar movimenti mill-istess żona għall-istess żona. F’sistema ta’ migrazzjoni b’katina, il-membri individwali ta’ komunità jemigraw u mbagħad ihegġu jew jassistu iktar movimenti ta’ migrazzjoni.”¹³³

Professjonalizzazzjoni: “[P]rofessjonalizzazzjoni tfisser l-għoti ta’ impjig lil ħaddiema ta’ ċertu settur u ta’ drittijiet ta’ protezzjoni soċjali li huma ekwivalenti għal dawk li jgawdu l-impjegati li jaħdmu taħt kuntratti tax-xogħol regolati mil-liġi, inkluża paga decenti, sigħat ta’ xogħol regolati, liv bi ħlas, saħħa u sigurtà fuq il-post tax-xogħol, pensjonijiet, liv minħabba maternità/paternità u mard, kumpens f’każ ta’ invalidità, regoli li jirregolaw it-tkeċċija jew it-tmiem tal-kuntratt, rimedju f’każ ta’ abbuż, u aċċess għal taħriġ; billi s-settur tax-xogħol domestiku u l-kura jista’ jkun professjonalizzat permezz ta’ taħlita ta’ finanzi pubbliċi (tnaqqis fiskali), finanzi soċjali (allowances tal-familja, għajnuna għan-negozji, soċjetajiet reċiproċi u assigurazzjoni tas-saħħa, kunsilli tax-xogħol, eċċ) u finanzi privati (ħlas għal servizzi minn individwi privati).”¹³⁴

Professjoni regolari: Fil-kuntest tax-xogħol u l-professjonijiet, l-Unjoni Ewropea (UE) tiddefinixxi professjoni bħala “regolata (...) jekk [wieħed ikollu] grad speċifiku biex jaċċessa l-professjoni,

¹³¹ Il-Parlament Ewropew (2008).

¹³² Eurostat (2018c).

¹³³ Kummissjoni Ewropea (2018c).

¹³⁴ Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill (2016: 6).

jagħmel eżamijiet speċjali bħal eżamijiet tal-istat u/jew jirreġistra ma' korp professjonali qabel [wieħed] jista' jipprattikah.”¹³⁵

Regolarizzazzjoni: Fil-kuntest ta' migrazzjoni (illegali), “regolarizzazzjoni” hija definita mill-UE “bħala proċedura tal-istat li biha ċittadini ta' pajjiżi terzi residenti illegalment jingħataw status legali”; sinonimu li huwa użat iktar fl-Istati Uniti u inqas fl-UE huwa “legalizzazzjoni.”¹³⁶

Xogħol Mhux Iddikjarat: Fl-UE, it-terminu “xogħol mhux iddikjarat” ifisser “[k]walunkwe attivitajiet imħallsa li huma legali fir-rigward tan-natura tagħhom iżda mhux iddikjarati lill-awtoritajiet pubbliċi, b'kont meħud tad-differenzi fis-sistemi regolatorji tal-Istati Membri.” L-Istati Membri adottaw varjetà ta' definizzjonijiet differenti li jiffokaw fuq in-nuqqas ta' konformità mal-legiżlazzjoni jew regolamenti tax-xogħol, taxxa u/jew sigurtà soċjali: Jekk ikun hemm forom addizzjonali ta' nuqqas ta' konformità, dan mhuwiex xogħol mhux iddikjarat. Jekk l-oġġetti u s-servizzi pprovduti huma illegali (eż. il-produzzjoni jew it-traffikar ta' drogi, armi tan-nar, persuni jew hasil ta' flus projbiti mil-liġi), dan huwa parti mill-ekonomija kriminali usa' jgħifieri, l-ekonomija moħbija (ħafna drabi definita bħala li tinkludi kemm dawk l-ekonomija mhux iddikjarata kif ukoll l-ekonomija kriminali), u jekk ma jkunx hemm ħlas monetarju, hija parti mill-isfera mhux imħallsa.¹³⁷

Migrant Mingħajr Dokumenti jew Irregolari: L-Unjoni Ewropea tiddefinixxi migrant mingħajr dokumenti jew irregolari bħala “ċittadin ta' pajjiż terz preżenti fit-territorju tal-Istat ta' Schengen li ma jissodisfax, jew li m'għadux jissodisfa, il-kundizzjonijiet ta' dħul kif stipulat fir-Regolament (UE) 2016/399 (Kodiċi tal-Fruntieri ta' Schengen) jew kundizzjonijiet oħra għad-dħul, il-permanenza jew ir-residenza f'dak l-Istat Membru tal-UE.”¹³⁸

Sfera mhux imħallsa: It-terminu “sfera mhux imħallsa” jirreferi għal attivitajiet li huma legali fir-rigward tan-natura tagħhom iżda mhumiex iddikjarati lill-awtoritajiet pubbliċi u mingħajr ħlas monetarju.¹³⁹

¹³⁵ L-Unjoni Ewropea (2019).

¹³⁶ Kummissjoni Ewropea (2009).

¹³⁷ Kummissjoni Ewropea (2018b).

¹³⁸ Kummissjoni Ewropea (2018c).

¹³⁹ Kummissjoni Ewropea (2018b).

Referenzi

- 1901 Formation (2016): DEAES – le nouveau diplôme qui fusionne DEAVS, DEAMP et Auxiliaire de Vie Scolaire. URL: <https://1901-formation.fr/deaes-le-nouveau-diplome-qui-fusionne-deavs-deamp-et-auxiliaire-de-vie-scolaire/> (accèsat l-aħħar fl- 21 02 2020).
- 4Quality (2015a): Quality of jobs and services in the Personal Care and Household Services sector in the Czech Republic. URL: https://4qualityexample.files.wordpress.com/2014/11/for_quality_report_cz_eng_final.pdf (accèsat l-aħħar fl- 4 03 2019).
- 4Quality (2015b): Quality of jobs and services in the Personal Care and Household Services sector in Spain. URL: https://4qualityexample.files.wordpress.com/2014/11/for_quality_report_sp_eng_final.pdf (accèsat l-aħħar fl- 4 03 2019).
- Anxo, Dominique/Ericson, Thomas (2017): Labour Market Policy Thematic Review 2017: An in depth analysis of the impact of reforms on inequality: Sweden. European Commission, European Centre of Expertise (ECE) in the field of labour law, employment and labour market policy.
- Bódi, Ferenc/Farkas, Jenő Zsolt (2019): Impact of the Hungarian Labour Market Policy on the Country's Formal and Informal Employment. In: Larsen, Christa et al. (eds.): Assessing Informal Employment and Skills Needs. Approaches and Insights from Regional and Local Labour Market Monitoring, pp. 131-157.
- Carbonnier, Clement/Morel, Nathalie (2015): The Political Economy of Household Services in Europe.
- Carmago Magalhães, Beatriz (2015): Switching from informal to formal labour market in Brussels: What changes for live-out domestic workers? Working Paper Series "Gender, Diversity and Migration" 6/2015. URL: https://www.fb03.uni-frankfurt.de/54763380/Working-Paper_6.pdf (accèsat l-aħħar fl- 5 03 2019).
- Catalyst (2019): Women in the Workforce – Europe: Quick Take. URL: <https://www.catalyst.org/research/women-in-the-workforce-europe/> (accèsat l-aħħar fl- 31 03 2019).
- CELSI (2020): Job Quality and Industrial Relations in the Personal and Household Services. National report Slovakia based on the research report No. 34 for the project PHS-QUALITY). URL: https://www.celsi.sk/media/policy_briefs/PHS_SK_policy_brief_.pdf (accèsat l-aħħar fl- 26 11 2020).
- Decker, Aurélie/Lebrun, Jean-François (2018): PHS Industry Monitor: Statistical overview of the personal and household services sector in the European Union. European Federation of Services to Individuals (EFSI). URL: http://www.efsi-europe.eu/fileadmin/MEDIA/publications/2018/PHS_Industry_monitor_April_2018.pdf (accèsat l-aħħar fl- 4 03 2019).
- Estevez-Abe, Margarita/Hobson, Barbara (2015): Outsourcing Domestic (Care) Work: The Politics, Policies, and Political Economy. In: Social Politics 22 (2), pp. 133-146.
- European Association of Service Providers for Persons with Disabilities – EASPD (Assoċjazzjoni Ewropea tal-Fornituri tas-Servizzi għall-Persuni b'Diżabbiltà) (2019a): Staff Matters: from care worker to enabler of change. EASPD Conference Report 2019. URL:

https://www.easpd.eu/fileadmin/user_upload/EASPD_Helsinki_Conference_Report_2019.pdf
(aċċessat l-aħħar fl- 09 03 2020).

European Association of Service Providers for Persons with Disabilities – EASPD (Assoċjazzjoni Ewropea tal-Fornituri tas-Servizzi għall-Persuni b'Dizabbiltà) (2019b): How to Fund Quality Care and Support Services: 7 Key Elements. EASPD Conference Report 2019. URL:

https://www.easpd.eu/fileadmin/user_upload/Bucharest_2019_conference_report_2.pdf
(aċċessat l-aħħar fl- 09 03 2020).

European Care Certificate – ECC (2015): What is the ECC? URL: <http://www.eccertificate.eu/home/introduction.html> (aċċessat l-aħħar fl- 21 02 2020).

European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2008): Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: New Skills for New Jobs: Anticipating and matching labour market and skills needs. COM (2008) 868 final. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0868:FIN:EN:PDF> (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).

European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2009): European Migration Network Glossary – regularisation. URL: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/glossary_search/regularisation_en (aċċessat l-aħħar fl- 4 02 2020).

European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2017a): European Semester Thematic Factsheet: Undeclared Work. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/european-semester-thematic-factsheet-undeclared-work-en.pdf (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).

European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2017b): Good Practice fiche – Austria: Household Service Vouchers (Dienstleistungsscheck). Undeclared work in European countries. URL: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1322&intPageId=4935&#navItem-1> (aċċessat l-aħħar fl- 5 03 2019).

European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2018a): Informal care in Europe – Exploring Formalisation, Availability and Quality. URL: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8106> (aċċessat l-aħħar fl- 18 02 2020).

European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2018b): Glossary of Terms. European Platform tackling undeclared work. URL: <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20304&langId=en> (aċċessat l-aħħar fl- 24 02 2020).

European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2018c): Asylum and Migration Glossary 6.0 – a tool for better comparability produced by the European Migration Network. URL: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/networks/european_migration_network/docs/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf (aċċessat l-aħħar fl- 24 02 2020).

- European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2019): Study supporting the evaluation of the Council recommendation on the integration of long-term unemployed into the labour market. URL: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8204&furtherPubs=yes> (aċċessat l-aħħar fl- 24 02 2020).
- European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2020a): Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. A Union of Equality: Gender Equality Strategy 2020-2025. URL: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/aid_development_cooperation_fundamental_rights/gender-equality-strategy-2020-2025_en.pdf (aċċessat l-aħħar fl- 06 03 2020).
- European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2020b): Gender equality strategy. Achievements and key areas for action. URL: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_en (aċċessat l-aħħar fl- 18 02 2020).
- European Commission (Kummissjoni Ewropea) (2020c): Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. A Strong Social Europe for Just Transitions. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_20_49 (aċċessat l-aħħar fl- 09 03 2020).
- European Commission (Kummissjoni Ewropea)/European Federation for Services to Individuals – EFSI (Federazzjoni Ewropea għal Servizz lil Individwi) (2018): Service Vouchers in the PHS Sector: What Slovakia can learn from other EU countries practices. Joint Presentation, Bratislava, 13.12.2018.
- European Federation for Services to Individuals – EFSI (Federazzjoni Ewropea għal Servizz lil Individwi) (2013): White book on personal and household services in ten EU Member States. URL: http://www.efsi-europe.eu/fileadmin/MEDIA/publications/White_book_final_december_2013.pdf (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).
- European Federation for Services to Individuals – EFSI (Federazzjoni Ewropea għal Servizz lil Individwi) (2018): 360° review of service vouchers. URL: http://www.efsi-europe.eu/home/news/?tx_ttnews%5Bpointer%5D=1&tx_ttnews%5BbackPid%5D=17&tx_ttnews%5Btt_news%5D=168&cHash=851cecb986bef083a35abf198c03243b (aċċessat l-aħħar fl- 09 03 2020).
- European Network Against Racism – ENAR (2017): Racism & Discrimination in Employment in Europe 2013-2017. Shadow Report. URL: <https://ec.europa.eu/migrant-integration/librarydoc/enar-shadow-report-racism-discrimination-in-employment-in-europe-2013-2017> (aċċessat l-aħħar fl- 09 03 2020).
- European Parliament (Il-Parlament Ewropew) (2008): Trends on Regularisation of Third Country Nationals in Irregular Situation of Stay across the European Union. Briefing Paper. Directorate-General for Internal Policies. Policy Department Citizens' Rights and Constitutional Affairs. URL: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2008/393282/IPOL-LIBE_NT\(2008\)393282_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2008/393282/IPOL-LIBE_NT(2008)393282_EN.pdf) (aċċessat l-aħħar fl- 24 02 2020).

European Parliament (Il-Parlament Ewropew) (2016): Report on Women Domestic Workers and Carers in the EU (2015/2094(INI)). Committee on Women's Rights and Gender Equality. Rapporteur: Kostadinka Kuneva. URL: http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0053_EN.pdf (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).

European Parliament and the Council (Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill) (2016): Decision (EU) 2016/344 of the European Parliament and the Council of 9 03 2016 on establishing a European Platform to enhance cooperation in tackling undeclared work. In: Official Journal of the European Union L 65/12-L65/20. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016D0344&from=EN> (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).

European Union – EU (L-Unjoni Ewropea – UE) (2019): What is a Regulated Profession. URL: https://europa.eu/your-europe/citizens/work/professional-qualifications/regulated-professions/index_en.htm (aċċessat l-aħħar fl- 4 02 2020).

European Union Publication Office (Uffiċċju Pubbliku tal-Unjoni Ewropea) (2020): EU Vocabularies; Central and Eastern European Countries. URL: <https://op.europa.eu/en/web/eu-vocabularies/th-concept/-/resource/eurovoc/5781> (aċċessat l-aħħar fl- 27 11 2020).

Eurostat (2018a): Educational Attainment Statistics. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Educational_attainment_statistics (aċċessat l-aħħar fl- 5 03 2019).

Eurostat (2018b): Population Structure and Ageing, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_structure_and_ageing (aċċessat l-aħħar fl- 31 03 2019).

Eurostat (2018c): Glossary:Migration. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Immigrant> (aċċessat l-aħħar fl- 24 02 2020).

Eurostat (2019a): Unemployment Statistics (online data code: une_rt_m). URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics#Male_and_female_unemployment (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).

Eurostat (2019b): Migration and migrant population statistics. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics#Migration_flows:_Immigration_to_the_EU_from_non-member_countries_was_2.4_million_in_2017 (aċċessat l-aħħar fl- 18 02 2019).

Eurostat (2020): Inactive population due to caring responsibilities by sex. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_05_40/default/line?lang=en (aċċessat l-aħħar fl- 26 11 2020).

Farvaque, Nicolas (2015): Thematic review on personal and household services. European Commission. Directorate DG Employment, Social Affairs and Inclusion. URL: <http://www.ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=14435&langId=en> (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).

- Federation of European Social Employers (Federazzjoni tal-Impjegaturi Soċjali Ewropej) (2019): On Employment, Recruitment and Retention in European Social Services. Position Paper. URL: <http://sociaemployers.eu/files/doc/FINAL%20Social%20Employers%20Position%20Paper%20on%20Job%20Creation.pdf> (aċċessat l-aħħar fl- 09 03 2020).
- Fenger, H. J. Menno (2007): Welfare Regimes in Central and Eastern Europe: Incorporating Post-Communist Countries in a Welfare Regime Typology. In: Contemporary Issues and Ideas in Social Sciences 3 (2), pp. 1-30.
- French Ministry of the Economy and Finance (Ministeru Franciż tal-Ekonomija u l-Finanzi) (2016): Trésor-Economics No. 175 – Policies to support personal and household services. URL: <https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/2016/08/11/tresor-economics-no-175-policies-to-support-personal-and-household-services> (aċċessat l-aħħar fl- 09 03 2020).
- Grumiau, Samuel (2012): Formalizing domestic work through the use of service vouchers: The particular cases of France, Belgium and the canton of Geneva. ILO Bureau for workers' activities (ACTRAV). URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_dialogue/@actrav/documents/publication/wcms_220717.pdf (aċċessat l-aħħar fl- on 4 03).
- Hobson, Barbara/Bede, Luwam (2015): Precariousness and Capabilities: Migrant Care/Domestic Workers in Two Institutional Contexts. TEORIJA IN PRAKSA let. 52. URL: https://www.fdv.uni-lj.si/docs/default-source/tip/3-15_hobson_bede.pdf (aċċessat l-aħħar fl- 31 03 2019).
- IMPact (2014a): PHS policies – Implementation and monitoring guide. URL: http://impact-phs.eu/wp-content/uploads/2016/07/PHS-Policies-Implementation-and-Monitoring-Guide_EN.pdf (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).
- IMPact (2014b): France – Universal Service employment voucher (CESU). URL: <http://impact-phs.eu/national-practices/france-universal-service-employment-voucher-cesu/> (aċċessat l-aħħar fl- 31 03 2019).
- IMPact (2014c): Spain – Dependency law. URL: <http://impact-phs.eu/national-practices/spain-dependency-law/> (aċċessat l-aħħar fl- on 4 03 2019).
- IMPact (2014d): Sweden – ROT & RUT avdrag. URL: <http://impact-phs.eu/national-practices/sweden-rot-rut-avdrag/> (aċċessat l-aħħar fl- on 4 03 2019).
- Informatie Vlaanderen (2020): Service vouchers. URL: <https://www.vlaanderen.be/en/working/service-vouchers> (aċċessat l-aħħar fl- 21 02 2020).
- International Labour Organization – ILO (Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol) (2011): C189 - Domestic Workers Convention (No. 189): Convention concerning decent work for domestic workers (entry into force: 5 September 2013). URL: https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:2551460 (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).

- International Labour Organization – ILO (Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol) (2016): Formalizing Domestic Work. URL: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---travail/documents/publication/wcms_536998.pdf (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).
- Kindler, Marta/Kordasiewicz, Anna/Szulecka, Monika (2016): Care needs and migration for domestic work: Ukraine-Poland. International Labour Office. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/publication/wcms_503749.pdf (aċċessat l-aħħar fl- 18 02 2020).
- Lauzadyte-Tutliene, Agne/Balezentis, Tomas /Goculenko, Egle (2018). Welfare State in Central and Eastern Europe. *Economics & Sociology* 11: 100–123.
- Lebrun, Jean-François (2020): la complexité des estimations du nombre d'emplois générés par le travail domestique en Europe, report commissioned by the International Labour Organisation (ILO).
- Maldonado, Laurie C./Nieuwenhuis, Rense (2015): Family policies and single parent poverty in 18 OECD countries, 1978–2008. In: *Community, Work & Family* 18 (4), pp.395–415.
- Manoudi, Anna/Weber, Tina/Scott, David/Hawley Woodall, Jo (2018): An analysis of Personal and Household Services to support work life balance for working parents and carers. Synthesis Report. ECE Thematic Review 2018. URL: <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20330&langId=en> (aċċessat l-aħħar fl- 5 03 2019).
- Mather, Celia (2015): Domestic workers in Europe Getting Organised! European Federation of Food, Agriculture and Tourism Trade Unions (EFFAT). URL: https://www.effat.org/wp-content/uploads/2018/11/effat_booklet_domestic_workers_in_europe_en.pdf (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).
- Morel, Nathalie (2015): Servants for the knowledge-based economy? The politics of domestic services in Europe. URL: <https://academic.oup.com/sp/article/22/2/170/1674617> (aċċessat l-aħħar fl- 6 03 2019).
- Ohrem, Sandra/Meier-Gräwe, Uta (2012): Jenseits der Nationalökonomie... – Welches Wirtschaftskonzept brauchen Haushalt und Familie im 21. Jahrhundert? In: *Haushalt in Bildung & Forschung* 02/2012, pp. 22-34.
- Open Society Foundations (2012): The European Union and the Right to Community Living. URL: <https://www.opensocietyfoundations.org/publications/european-union-and-right-community-living> (aċċessat l-aħħar fl- 18 02 2020).
- Pavolini, Emmanuele/Ranci, Costanzo (2008): Restructuring the welfare state: reforms in long-term care in Western European countries. In: *Journal of European Social Policy* 18 (3), pp. 246-259.
- Pérez-Magro, Mónica/Millán-Tapia, José María/Millán-Tapia, Ana/Román-Díaz, Concepción (2017): The Underground Economy in Times of Crisis: An Analysis of Undeclared Work in Europe. In: *Revista de Estudios Andaluces* 34 (1), pp. 453-501. URL: <https://revista.scientificas.us.es/index.php/REA/article/viewFile/3631/3144> (aċċessat l-aħħar fl- 4 03 2019).
- Pfau-Effinger, Birgit/Geissler, Birgit (2005): Care and Social Integration in European Societies.

- Power, Andrew/Hall, Edward (2018): Placing care in times of austerity. In: *Social and Cultural Geography* 19 (3), pp. 303-313.
- Riigi Teataja (Estonian State Gazette) (2019): Social Welfare Act. URL: <https://www.riigi.teataja.ee/en/eli/522032019017/consolide> (accessat l-aħħar fl- 21 02 2020).
- Romanian Ministry of Labor and Social Protection (Ministeru Rumun għax-Xogħol u l-Protezzjoni Soċjali) (2011): Law 292/2011 on social assistance. URL: http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Legislatie/Assistentia-sociala-2018/Legea_asistentei_sociale_18012018.pdf (accessat l-aħħar fl- 21 02 2020).
- Rugolotto, Silvana/Larotonda, Alice/van der Geest, Sjaak (2018): How migrants keep Italian families Italian: *badanti* and the private care of older people. In: *International Journal of Migration, Health and Social Care* 13 (2), pp. 185–197.
- Saraceno, Chiara/Keck, Wolfgang (2008): The institutional framework of intergenerational family obligations in Europe: A conceptual and methodological overview. URL: http://www.multi.links-project.eu/wp-content/uploads/2009/04/Report_Saraceno_Keck_Nov081.pdf (accessat l-aħħar fl- 21 02 2020).
- SensAge (2014): Social welfare systems across Europe. URL: https://www.easpd.eu/fileadmin/user_upload/Publications/d4-social_welfare_systems_across_europe.pdf (accessat l-aħħar fl- 4 03 2019).
- Skatteverket (2020): Ger arbetet rätt till rutavdrag? URL: <https://www.skatteverket.se/privat/fastigheterochbostad/rotochrutarbete/gerarbetetratttillrutavdrag.106.5c1163881590be297b53de7.html> (accessat l-aħħar fl- 09 03 2020).
- Spasova, Slavina/ Baeten, Rita/ Coster, Stéphanie/ Ghailani, Dalila/ Peña-Casas, Ramón/ Vanhercke, Bart (2018): Challenges in long-term care in Europe. A study of national policies 2018, European Social Policy Network (ESPN), Brussels: European Commission.
- United Nations (UN - NU) (2019): World Population Prospects 2019. Probabilistic Projections. URL: <https://population.un.org/wpp/Download/Probabilistic/Population/> (accessat l-aħħar fl- 18 02 2020).
- Urbé, Robert (2012): The Future of the Welfare State. A comparative study in EU-countries. A Caritas Europe Publication. URL: <https://www.caritas.eu/wordpress/wp-content/uploads/2018/09/130101-PU-The-future-of-the-welfare-state-a-comparative-study-in-eu-countries.pdf> (accessat l-aħħar fl- 09 03 2020).
- Versicherungsanstalt öffentlicher Bediensteter, Eisenbahnen und Bergbau (2020): Der Dienstleistungsscheck. URL: <https://www.bvaeb.sv.at/cdscontent/?contentid=10007.842503> (accessat l-aħħar fl- 21 02 2020).
- Wollmann, Hellmut (2018): The provision of public and personal social services in European countries: Between marketization and the return of the public/municipal and third sector. In: Kerley,

Richard/Liddle, Joyce/Dunning, Pamela (eds.): The Routledge Handbook of International Local Government, pp. 247-260.

Dan il-proġett huwa
ffinanzjat mill-Unjoni Ewropea
(Ad-PHS - VS/2018/0344)

